

Like
magazín **pevš**

PEVŠ OŽIJE ŠTUDENTSKÝM HOKEJOM

YVONNE VAVROVÁ:
NIKDY NEODCHÁDZAM
Z POLCESTY

PRÁVNICI Z PEVŠ
OVLÁDLI HONGKONG

ZUZANA IHNÁTOVÁ
ŠÉFREDAKTORKA

DOBRY KONIEC, VSETKO DOBRE!

Práve držíte v ruke posledné číslo LIKE, ktoré vychádza pod mojim vedením. Tri roky práce. Tri roky nových skúseností a zážitkov. Pre mňa, ale aj všetkých zúčastnených.

Pamätám si, ako by to bolo včera. Podľa hesla „dajte mi ľudí a ja to urobím“ som zháňala nových členov do redakcie. Dostala som však viac ako len „ľudí“. Mala som tú česť spolupracovať s výbornou partiou študentov plných energie, motivácie a nápadov. Stali sme sa viac ako len spolupracovníkmi. LIKE sme tvorili ako tím od prvej až po poslednú stranu. Tá, v tomto čísle je mimochodom inšpirovaná jedným z našich neoficiálnych stretnutí redakčnej rady.

Teší ma, že LIKE odovzdávam vo vynikajúcej forme. A do správnych rúk! Navždy ostane v mojom srdci a jeho ďalší osud mi nebude ľahostajný. Neodchádzam ďaleko, budem na neho ešte jedným okom dozerať. Ale, už len z obďaleč.

Verím, že aj naďalej ostane Vaším obľúbeným študentským médiom, plným zaujímavých informácií, kvalitných fotiek, pútavej grafiky a atribútov, ktoré oceňujú nielen naši čitatelia, ale aj odborné poroty na súťažiach. Želám novému šéfredaktorovi a jeho tímu, aby si LIKE nielen udržal svoju kvalitu, ale aby naďalej kvalitatívne rástol a prinášal nové inšpirácie.

Ďakujem Vám za podporu,
Vaša Zuzulienka :)

Zuzanka

TÉMA

4 PEVŠ ožije študentským hokejom

Z PRVEJ RUKY

9 Dizajnéri už môžu byť magistrami

NEWS

- 10 Nový akademický rok s novou galériou
- 11 Dekan ocenení umelcami
- 12 Podpis memoranda o spolupráci vo veľkom štýle
- 12 PEVŠ aktívne spolupracuje s Tureckom
- 13 Nový program fakulty psychológie

13

Univerzita tretieho veku na fakulte psychológie

13

LL.M. štúdium je tu

OSOBNOSŤ

14 Yvonne Vavrová: Nikdy neodchádzam z polcesty

AKTÍVNY ŽIVOT

- 18 Právnici z PEVŠ ovládli Hongkong
- 21 Absolventi FI PEVŠ z Anima Technika: Oživila techniku a získali víťazstvo
- 22 Pridaj sa k úspešným
- 26 AIESEC – Rásť profesionálne i osobne

28

Dubovcová-Nestarcová: Naším najväčším snom je dostať sa na olympiádu

30

LETNÁ ŠKOLA? ÁNO

32

Potulky po Indii

PSYCHOLOGICKÉ OKIENKO

34 Ako nestratiť nadšenie pre štúdium

MÓDA

36 MUST-HAVE tejto jesene!

KULTÚRA

- 38 Kultúrne tipy
- 40 Walter Schnitzelsson: Dali sme si záležať, aby nové CD nebola nuda
- 42 V mene otca

WEB_TECH

- 44 LIKE LAJKUJE
- 44 Appky
- 45 Gadgety
- 46 Web inšpirácie

DSGN MDI_

48 Analógové čaro

NA ZÁVER

50 Ako na nový rok... ?!

KOMENTÁRE

- 39 Elena Hradiská: Chvála pomalosti
- 42 Pravda v Pravde? Monika Sobeková Majková
- 43 Letní čtenářská soutěž Mirka Zelinského

© Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov a fotografií zverejnených v časopise si v zastúpení vydavateľov vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný prenos článkov a fotografií, ako aj na verejné rozširovanie rozmnoženi týchto článkov v zmysle § 33 ods. 1 písm. a) a d) autorského zákona.

Like

LIKE magazín pevš | ročník III., 2013, číslo 3, Október

Vydavateľ: Paneurópska vysoká škola n.o., Tomášikova 20, 821 02 Bratislava, IČO: 36 077 429

Odborní konzultanti: PhDr. Zora Hudíková, PhD., Dr., doc. h. Marián Pauer, PhDr. Sibyla Mislovičová
Jazyková korektúra: Mgr. Jana Gerneranová, Mgr. Radovan Kopečný, Bc. Lucia Maková
Šéfredaktorka: Mgr. Zuzana Ihnáťová | Zástupca šéfredaktorky: Mgr. Radovan Kopečný | Redaktori: Michal Augustini, Bc. Hana Džurná, Miya Ferancová, Kristína Gálíková, Mgr. Jana Gerneranová, Mgr. Zuzana Komárová, PhD., Bc. Martin Kridla, Martin Kukoľ, Marek Madro, Bc. Lucia Maková, Mgr. Miroslava Dobiš Michalková, Bc. Nika Mičechová, Bc. Lenka Nemečková, Bc. Imrich Petro, Jana Pšenková, Bc. Martin Puškáč, Bc. Juli Somova, Bc. Adam Šebesta, Michal Šrámek, Barbara Štefániová, Pavla Ujmiaková | Fotografi: Bc. Nika Mičechová, Bc. Martin Nedeliak, Tomáš Schiller, Bc. Lukáš Smiešny, Bc. Juli Somova, Silvia Sliviaková, Patrik Vachalík, Bc. Soňa Vozárová
Fotoeditor: Bc. Martin Nedeliak | Grafické spracovanie: Jakub Jurášek, Matej Chudada | Časopis vychádza pod gesciou Fakulty masmédií PEVŠ
Kontakt: Fakulta masmédií PEVŠ, Tematínska 10, 851 05 Bratislava | tel: +421 2 68 20 36 52 | email: like.magazin@paneurouni.com
Periodicita: 4-krát do roka | Rozširuje: Paneurópska vysoká škola | Tlač: Miracle, s.r.o. | Náklad: 1 500 ks
Cena: zadarmo | ISSN: 1338-4368 | EV 4362/11

obálka Lukáš Smiešny

PEVŠ OŽIJE ŠTUDENTSKÝM HOKEJOM

PANEUROPA

S NOVÝM AKADEMICKÝM ROKOM PRICHÁDZA NA UNIVERZITY AJ NOVÁ SÚŤAŽ. EURÓPSKA UNIVERZITNÁ HOKEJOVÁ LIGA ZAČALA PRVÚ SEZÓNU UŽ V SEPTEMBRI TOHTO ROKU. AKO LIGA VZNIKLA A AKÉ SÚ OČAKÁVANIA, ALE AJ MNOHÉ ĎALŠIE OTÁZKY SME SA SPÝTALI ZAKLADATEĽA A PREZIDENTA EUHA – EURÓPSKEJ UNIVERZITNEJ HOKEJOVEJ ASOCIÁCIE A TIEŽ BÝVALÉHO PROFESIONÁLNEHO HRÁČA JARA STRAKU. OKREM TOHO SME VYSPOVEDALI AJ TROCH VÝZNAMNÝCH MUŽOV HOKEJOVÉHO TÍMU PANEURÓPSKEJ VYSOKEJ ŠKOLY, PANEUROPA KINGS. TRÉNER ĽUDOVÍT JURÍNYI, MANAŽÉR TOMÁŠ BÍLY A KAPITÁN TÍMU MÁRIO KOVALČÍK NÁM POVEDALI NIEČO O SEBE, TÍME, ALE AJ EUHL.

JARO STRAKA

PREZIDENT A ZAKLADATEĽ
EUHA A EUHL

Odchovanec Trenčianskej Dukly a ŠHK Piešťany, ktorý vo svojej kariére pokračoval aj na univerzite v USA. Prezradil nám nielen dôvody, ktoré ho viedli k založeniu ligy, ale aj svoje vízie do budúcnosti.

V MINULOSTI STE BOLI AKTÍVNYM HRÁČOM. AKO PREBIEHALA VAŠA KARIÉRA PROFESIONÁLNEHO HOKEJISTU?

Začal som v Trenčíne, kde som hral od piatich rokov až po juniorov. Na konci dorastu prišiel prvý väčší zlom, keď pre silnú konkurenciu a veľký počet hráčov museli otvoriť takzvané B-mužstvo, kde skončili hráči ako ja, Zdeno Chára, Rado Pastorek, Martin Uhliar a mnoho ďalších dobrých hokejistov. Po skončení juniorky, počas povinnej vojenskej služby, som hrával za juniorku a neskôr za prvé mužstvo v Piešťanoch. Po skončení vojenskej služby som hral ešte rok. Možností veľa nebolo, lebo hrať za minimálne peniaze a sem-tam preplatené cestovné sa veľmi neoplatilo. Preto som sa

rozhodol, že skončím s hokejom. Po necelých dvoch rokoch prestávky sa ma moja priateľka a súčasná manželka spýtala, prečo som sa vykašlal na hokej a neskúsil hrať ďalej, napríklad za nejakú univerzitu. Napriek tomu, že som si myslel, že to nepôjde a už na to nemám, napísali sme asi siedmym univerzitám. Po celom týždni sa ozvali hneď štyri, s tým, že by ma hneď radi videli na ľade. Na druhý deň som kúpil novú výstroj a začal trénovať. Po dvoch týždňoch prišiel deň D a ja som po ťažkom tréningu s univerzitným mužstvom, ktoré práve vypadlo z play-off, dostal plné štipendium. A tak som v septembri nastúpil na Monroe Community College, kde sme hneď dvakrát za sebou skončili na treťom mieste na Majstrovstvách Ameriky. Prvé miesto nám naozaj uniklo len o chl, čo ma hnevá ešte dnes.

POCHÁDZATE Z TRENČÍNA, Z MESTA, KDE VYRASTALO MNOŽSTVO DNEŠNÝCH HOKEJOVÝCH HVIEZD. OVPLYVNILO VÁS AJ TOTO PRI VÝBERE ŠPORTU?

Vôbec nie. My sme chceli hrať hokej, lebo nás to bavilo. A takisto v tom čase tie hviezdy ešte hviezdami neboli. Boli to len spoluhráči. (úsmev)

ČO VÁS VIEDLO K ZALOŽENIU EURÓPSKEJ UNIVERZITNEJ HOKEJOVEJ LIGY?

Mal som šťastie, že som si tým mohol prejsť a zažiť to. No

taktiež iní hráči, či rodičia začínajúcich hokejistov začali po návrate za mnou chodiť s prosbami a otázkami, čo majú urobiť, aby sa tam dostali aj oni alebo ich deti. V dnešnej dobe je tých ľudí ešte oveľa viac. Je naozaj alarmujúce, koľko mladých hráčov musí prestať robiť šport, lebo nemajú ďalšie možnosti. Preto som sa im jednu z tých možností rozhodol dať. Musím však povedať, že bez podpory niektorých ľudí by sa mi to nepodarilo. Preto by som chcel aj takto vyjadriť vďaka Ferovi Sádeckému, Ľubomírovi Sekerášovi, Petrovi Špankovičovi, Rastovi Blahovi, Clem Jodoinovi, Štefanovi Kulhánkovi, Martinovi Krennovi, Jirkovi Koluchovi a Luc Mainfrayovi za ich veľkú pomoc. No takisto nemôžem zabudnúť ani na študentov a ich rodičov, ktorí sú pre tento projekt nadsenín a podporujú nás.

SLOVÁCI SÚ PRE HOKEJ NADŠENÍ, NO VÄČŠINOU LEN PRE ZÁPASY REPREZENTÁCIE. NA ZÁPASOCH DOMÁCICH LÍG VIDNO POLOPRÁZDNE STADIÓNY. MYSLÍTE, ŽE UNIVERZITNÁ LIGA DOKÁŽE PRILÁKAŤ FANÚŠIKOV?

Určite áno. Podľa mňa nie je nič lepšie než kombinácia študentov a fanúšikov hokeja. Hokejový zápas je miesto, kde sa stretnú, povzbudia kamarátov, spolužiačkov, školu, hokejové mužstvo a spolu vyrazia na „after párty“. Taký nejaký je predsa študentský život, no nie?

MYSLÍTE SI, ŽE BY SA V BUDÚCNOSTI MOHLA EUHL VYROVNAŤ AJ UNIVERZITNÝCH LIGÁM ZA OCEÁNOM?

Hokej má v Európe dlhú históriu. Na Slovensku je hokej na prvých miestach v sledovanosti. Preto si myslím, že čo v Amerike budovali tak dlho, my môžeme dobehnúť do dvoch až štyroch rokov. Samozrejme, treba, aby hráči vedeli, že škola je prvoradá a až potom je hokej. Byť súčasťou univerzitného hokejového tímu je momentálne najväčšia a najbezpečnejšia šanca ako sa dostať až do NHL. Minulý rok z NCAA Divízie 1 (Hokejová liga medzi univerzitami v USA, pozn. red.) išlo do NHL okolo 310 hráčov. To je okolo 40 percent. A zvyšok väčšinou končí v popredných európskych ligách. Keď si to zhrnieme, mať kvalitné vzdelanie a pritom byť len krôčik od života profesionálneho hokejistu, to je sen mnohých mladých chlapcov. A to najlepšie? Nedávno ma oslovila americká strana, ktorá by veľmi rada spolupracovala s EUHL. Myslím si, že to môže byť pre slovenské univerzity neoceniteľná prestíž hrať proti svetovým univerzitám a spoločne tak vytvoriť históriu v univerzitnom hokeji nielen v Európe, ale aj vo svete.

A ČO BY STE SI PRED PREMIÉROVOU SEZÓNOU ZAŽELALI VY?

Aby sme to spoločnými silami dokázali doviest na úroveň a vážnosť, akú majú univerzitné ligy v USA. →

ĽUDOVÍT JURÍNYI

TRÉNER PANEUROPA KINGS

Bývalý profesionálny hráč, ktorý skúsil slovenskú, francúzsku, či zámorskú hokejovú ligu. Do hokeja sa jednoducho zamiloval a o univerzitnej lige sníval už počas štúdia. Teraz sa mu jeho vysokoškolský sen splnil a súčasťou jednej takej ligy sa stal – ako tréner tímu Paneurópskej vysokej školy – Paneuropa Kings.

KEDY SI SA PRVÝKRÁT DOSTAL K HOKEJU?

Myslím, že som mal šesť rokov. Aktívnejšie som začal v piatom ročníku základnej školy, keď som nastúpil na hokejovú školu.

AKO SA NESKÔR ROZVÍJALA TVOJA HOKEJOVÁ KARIÉRA?

Základy hokeja som sa naučil v Poprade, kde som hrával až do juniorky. Ako žiak som sa zúčastnil aj mnohých prestížnych turnajov v Kanade. Neskôr som odišiel hrať hokej do Nice vo Francúzsku, kde som hrával naraz aj juniorskú aj seniorskú kategóriu, čo mi v mojom hokejovom raste veľmi pomohlo. Po roku, keď som sa vrátil naspäť do Popradu, som dostal šancu hrať za A mužstvo Slovenskú extraligu. Moja funkcia ako hráča bola najmä robiť špinavú prácu pre hráčov, ktorí boli určení na striedanie gólov. To sa po štyroch sezónach prejavilo aj na mojom zdraví a kvôli vážnym problémom som mal asi polročnú prestávku. Potom prišla ponuka zo zámoria z univerzity vo Vancouveri. Tu som však neuspel. Problémom nebol hokej, ale skôr študijná stránka. Tak som sa po pol roku vrátil na Slovensko a nasledujúce tri sezóny som hrával v Ružinove, na farme Slovana Bratislava. Potom som s hraním

skončil a vymenil ho za štúdium na Fakulte telovýchovy a športu Univerzity Komenského v odbore Špecializované trénerstvo – ľadový hokej, ktoré som úspešne ukončil s najvyššou licenciou A plus.

ČO ŤA VIEDLO K TOMU VYBRAŤ SI PRÁVE TENTO ŠPORT?

Láska na prvý pohľad (úsmev). Už od malička som hrával hokej všade na ulici.

AKÝ JE TVOJ NÁZOR NA VYTVORENIE EUHL?

Je to skvelá vec. Myšlienku o vytvorení hokejovej ligy vysokých škôl sme rozoberali so spolužiakmi ešte počas štúdia na UK. Žiaľ, dekanát nesúhlasil. Ako skoro všade, aj tu bola hlavnou príčinou otázka peňazí, kto a čo z toho bude mať. Myslím si, že celkovo je to u nás zle postavené a niekedy to nemá nič spoločné so športom. Je naozaj ťažké v dnešnej dobe rozbehnúť novú ligu, keď upadá naša najvyššia extraliga. Avšak, podarilo sa a zapojilo sa hneď niekoľko štátov. Je

to skvelý nápad, a preto budem robiť všetko preto, aby bola táto myšlienka propagovaná a aby sa jej dostalo podpory všade, kde to len bude možné. A, samozrejme, držím palce všetkým, ktorí na tom pracujú. Klobúk dole pred ich odvahou.

AKO SI SA DOSTAL K TRÉNOVANIU PANEUROPA KINGS?

Bolo to cez hráča a kamaráta Mária Kovalčíka. Ponúkol som sa, že im pomôžem s priateľskými zápasmi počas prípravy. Vyjadril som sa tiež, že ak budú spokojní a budú chcieť, veľmi rád by som sa stal ich trénerom aj počas súťaže. Ako som už spomínal, tento projekt je naozaj veľká vec, preto je mi ctou, že môžem byť jeho súčasťou ako tréner tímu Paneuropa Kings. V súťaži je veľa univerzít, preto to určite nebude ľahké. No práve preto sa na to tak teším. Je to výzva. Verím v chlapcov, ktorí si oblečú dres Paneuropa Kings, že sa budú chcieť ukázať v čo najlepšej forme.

TOMÁŠ BÍLÝ

MANAŽÉR TÍMU

Študent PEVŠ, člen Študentského klubu a organizátor takmer všetkých športových podujatí školy. K hokejovému tímu Paneuropa Kings sa dostal náhodou, no i tak sa postupne stal manažérom tímu. Prezradil nám, čo je jeho úlohou ako hokejového manažéra no tiež to, aký je jeho vzťah k tomuto športu.

ČO ŠTUDUJEŠ NA PEVŠ?

V septembri som nastúpil do piateho ročníka na fakulte práva. Mám pred sebou trochu ťažší rok, keďže ma čaká diplomovka a štátnice.

SI ČLENOM ŠTUDENTSKÉHO KLUBU PANEURÓPSKEJ VYSOKEJ ŠKOLY.

ČO JE TVOJOU HLAVNOU ÚLOHOU? V Študentskom klube je mojou hlavnou úlohou starať sa o šport a všetky záležitosti okolo toho. Posledné dva roky som tiež organizoval Športový deň, ktorý

sa koná každý semester.

AKO SI SA PRÁVE TY DOSTAL K MANAŽOVANIU TÍMU PANEUROPA KINGS?

K vedeniu hokejového tímu som sa dostal náhodou. Na Facebooku som zbadal, že vznikla skupina Hokejový tím PEVŠ. Kontaktoval som administrátora Kristiána Pečimuta, ktorý ma informoval o chystanom projekte medzinárodnej vysokoškolskej hokejovej ligy EUHL. Keďže som veľkým fanúšikom športu a tento projekt znel veľmi ambiciózne, prisľúbil som mu pomoc. Chcel som, aby sa do ligy zapojili aj študenti PEVŠ. Dohodli sme si spoločné stretnutie s prezidentom EUHA Jaroslavom Strakom a odvtedy spoločne pracujeme na rozvíjaní klubu Paneuropa Kings.

ČO JE TVOJOU NÁPLŇOU PRÁCE AKO MANAŽÉRA KLUBU?

Mojou úlohou je, aby klub vstúpil do ligy čo najlepšie pripravený. Vďaka EUHA sme od mnohých vecí odbremenení, napriek tomu sme sa museli zamerať najmä na dve veci. Najprv vytvoriť vlastnú internetovú stránku a spropagovať EUHL medzi študentmi, čo bolo mojou úlohou a zvládli sme to. Dovolím si povedať, že aj druhý cieľ sme úspešne splnili. Len málo študentov PEVŠ nevie, že na škole vznikol hokejový tím. Takisto na stránke na Facebooku sme doteraz

získali viac ako tristo lajkov, čím sme sa stali druhým najpopulárnejším klubom z dvanástich, ktoré vstúpia do ligy EUHL. A to sme zo všetkých zúčastnených škôl počtom študentov druhá najmenšia. Okrem toho mojou úlohou a osobným predsavzatím bolo nájsť generálneho sponzora, čo sa mi nakoniec podarilo. V nasledujúcom období sa spoločne s trénerom a kapitánom tímu sústreďme na vytvorenie a stabilizovanie tímu, aby sme v lige boli konkurencieschopní.

VIDNO, ŽE SI SA DO TOHO NAOZAJ PUSTIL, A ŽE ŤA TO AJ BAVÍ. AJ Z TOHO, ŽE VEDIEŠ ŠPORTOVÉ ČINNOSTI NA ŠKOLE MOŽNO USÚDIŤ, ŽE ŠPORT JE TVOJÍM VEĽKÝM KONÍČKOM. VENOVAL SI SA NIEKEDY AJ HOKEJU?

Hokeju som sa nikdy aktívne nevenoval. V mladosti som však hrával deväť rokov futbal za ŠK Slovan Bratislava a takmer sedem rokov som aktívne hrával tenis. Hokej bol len hobby, hrával som s kamarátmi na sídlisku alebo v zime na zamrznutom jazere. Aj dnes si rád zahrám, ale to sú len zápasy s kamarátmi. Na korčuliach mám slabú stabilitu a neviem tak dobre korčuľovať, aby som sa mohol zapojiť do tímu. Ten sa skladá prevažne z bývalých hokejistov, ktorí sa hokeju aktívne niekoľko rokov venovali a sú nepochybne lepší technicky aj korčuľarsky.

JE NAOZAJ ŤAŽKÉ V DNEŠNEJ DOBE ROZBEHNÚŤ NOVÚ LIGU, KEĎ UPADÁ NAŠA NAJVYŠŠIA EXTRALIGA. AVŠAK, PODARILLO SA A ZAPOJILO SA HNEĎ NIEKOĽKO ŠTÁTOV

ČO HOVORÍŠ NA NÁPAD VYTVORIŤ EUHL?

EUHL považujem za jeden z najlepších projektov, aký kedy v slovenskom športe vznikol. Aj preto som chcel, aby bola PEVŠ v tomto unikátnom projekte od začiatku prítomná. Je to šanca, ako zmeniť pohľad na mládežnícky šport na Slovensku a ak sa udrží základná myšlienka EUHL, ktorou je spojenie vzdelania a športu a bude sa postupne rozvíjať správnym smerom, budeme súčasťou niečoho, čo nám neskôr môže závidieť celá Európa.

AKO VNÍMAŠ CHALANOV V TÍME?

Mnohí z nich sa na sezónu tešia a počas prázdnin individuálne trénovali a vylepšovali si kondíciu. V niektorých to nadšenie budeme musieť ešte vyvolať. Na základných veciach sa však vieme všetci dohodnúť a pracovať ako tím, čo je v kolektívnom športe nesmierne dôležité. Väčšina z nich sú bývalí aktívne hrajúci hokejisti, takže istá kvalita v nich skrytá určite je a je len na nás spolu s trénermi, aby sme z ich talentu vyťažili maximum. Pred sezónou budeme musieť popracovať aj na istom ľudskom rozmere, keďže v našom tíme sú chalani zo všetkých fakúlt, ešte sa medzi sebou až tak dobre nepoznajú.

MÁRIO KOVALČÍK

KAPITÁN PANEUROPA KINGS
Predtým, ako sa rozhodol študovať právo na PEVŠ, sa dlhé roky venoval hokeju. Preto pri možnosti reprezentovať školu ani chvíľu neváhal. V hokeji to vie a spoluhráči mu takisto preukázali dôveru. Predstavujeme kapitána tímu Paneuropa Kings – Mária Kovalčíka.

ČO ŠTUDUJEŠ NA PEVŠ?

Akurát som v treťom ročníku na právnickej fakulte.

NA ŠKOLE JE MOŽNOSŤ VÝBERU VIACERÝCH ŠPORTOV, PREČO SI SI

VYBRAL PRÁVE HOKEJ?

Od svojich troch rokov som až do devätnástich hrával hokej za HK Poprad, odkiaľ aj pochádzam. Takisto som párkrát reprezentoval Slovensko v kategórii do 15 a 16 rokov a raz aj v kategórii 17-ročných. Preto, keď prišla možnosť reprezentovať školu v hokejovom tíme, rozhodnutie z mojej strany bolo veľmi rýchle.

PO NIEKOĽKÝCH INDIVIDUÁLNYCH TRÉNINGOCH CHALANI Z TÍMU HLA-SOVALI O KAPITÁNOVI MUŽSTVA. ČO HOVORÍŠ NA TO, ŽE SI VYBRALI PRÁVE TEBA?

Samozrejme, veľmi ma to potešilo (úsmev). Je to však naozaj veľký záväzok voči mužstvu.

BYŤ KAPITÁNOM VŠAK URČITE PRI-NÁŠA AJ MNOHÉ POVINNOSTI.

Mám na starosť najmä za celý tím komunikovať s manažérom a hlavne bližšie komunikovať s trénerom. Takisto sa snažím ostatných hráčov motivovať a ísť im príkladom. Či sezóna bude

úspešná, závisí aj od ich prístupu. **VRÁŤME SA TROŠKU NAZAD.**

V PRÍPRAVNOM ZÁPASE S FAKULTOU STU STE VYSOKO PREHRALI 3:10. AKO STE TO ZOBRALI?

Tak v prvom rade, bol to náš vôbec prvý zápas a najmä sme v tom čase ešte nemali trénera. Takže po troch hodinových „kvázi tréningoch“ na ľade sme nemali veľké oči. Ale predsa len nás súper, povedzme to tak, vy-zliekol donaha. Teraz však už vieme, na čom stavať a vieme, kde sme spravili chyby. Verím, že sa v budúcnosti nebudú opakovať, a že tento zápas bol výsledkovo z našej strany posledný. Naozaj pre to spravíme všetko. Nereprezentujeme totiž iba školu ale v prvom rade aj seba.

PROJEKT EUHL MNOHÍ OZNAČUJÚ ZA VEĽMI AMBICIÓZNY. MYSLÍŠ SI, ŽE MÁ BUDÚCNOSŤ?

Hneď od začiatku som si myslel, že je to super nápad. Poznám to z Ameriky a viem, že to má úspech aj čo sa diváckeho záuj-

mu týka. Som veľmi rád, že niečo takéto vzniklo, ale tiež som veľmi zvedavý, ako to bude vyzeráť tu v Európe. Ak sa tento projekt chytí, bude to len a len pozitívum, ktorému sa určite poteší množstvo potenciálnych hráčov a fanúšikov.

NA ZÁVER ROVNAKÁ OTÁZKA, ČO BY SI PREZRADIL O SVOJICH SPOLUHRÁČOCH?

Tím sa skladá najmä zo študentov PEVŠ, ale pridať sa môžu aj chalani z iných škôl. Zatiaľ, čo som mal možnosť spoznať užšie špecializovať vo fotografickom, grafickom a filmovom dizajne a dopĺňať si svoje vedomosti z dejín literatúry, divadelnej komunikácie a hudby (bakalárske štúdium ponúka dejiny výtvarného umenia, fotografie, dizajnu a filmu). Bude pokračovať aj snaha o aplikačnú a interpretačnú prácu s nadobudnutými vedomosťami. Pribudnú nové predmety, ako napríklad réžia v rámci predmetu televízna

DIZAJNÉRI UŽ MÔŽU BYŤ MAGISTRAMI

Dizajn médií, ako jediný teoreticko-prakticky zameraný študijný program svojho druhu na Slovensku, získal akreditáciu na oba stupne štúdia. Fakulta masmédií má tú česť privítať osobnosť vedy a výskumu v oblasti teórie i dejín divadla, dramaturgie, spisovateľku, publicistku a garantku nového programu prof. PhDr. **DAGMAR INŠTITORISOVÚ**, PhD.

ŠTUDIJNÝ PROGRAM DIZAJN MÉDIÍ JE SLOVENSKÝ UNIKÁT. V ČOM SPOČÍVA JEHO JEDINEČNOSŤ?

Ak nebudeme brať do úvahy skutočnosť, že na Slovensku nie je akreditovaný ani obdobný študijný program, tak jeho výnimočnosť spočíva na celkom „bežných“ veciach – na zámere prepojiť poznatkovú bázu s praxou prostredníctvom najrozmanitejších aplikačných a interpretačných postupov, na vynikajúcich a renomovaných pedagógoch, na snahe o prípravu študentov na prax tak odbornú, ako aj vedeckú (magisterským stupňom). Cenným je na ňom tiež to, že umožňuje študentom stretávanie sa v rôznych interdisciplinárnych situáciách.

AKREDITÁCIU ZÍSKAL AJ MAGISTERSKÝ STUPEŇ. AKÝ JE ROZDIEL MEDZI PRVÝM A DRUHÝM STUPŇOM ŠTÚDIA?

V magisterskom stupni sa pokračuje v špecializácii príslušnými ateliérovými predmetmi, je však viac zameraný na vedeckú činnosť predmetmi, ktoré sa na doteraz preberanú problematiku pozerajú inými očami – ako napr. predmet Teória a prax kultúrnych priemyslov doc. Zelinského a i. Vedeckejšie zameranie však súvisí aj s vysokoškolskými predpismi. Študenti sa teda budú môcť užšie špecializovať vo fotografickom, grafickom a filmovom dizajne a dopĺňať si svoje vedomosti z dejín literatúry, divadelnej komunikácie a hudby (bakalárske štúdium ponúka dejiny výtvarného umenia, fotografie, dizajnu a filmu). Bude pokračovať aj snaha o aplikačnú a interpretačnú prácu s nadobudnutými vedomosťami. Pribudnú nové predmety, ako napríklad réžia v rámci predmetu televízna

a štúdiová tvorba, scénický dizajn, kostýmové výtvarníctvo, dejiny odievania a módy, dejiny hudby, zvuková tvorba a dramaturgia, hudba v multimediálnej tvorbe. Tak isto sa pokračuje aj v príprave na prax predmetmi, ktoré sa zaoberajú legislatívou či podnikaním smerom k riadiacej oblasti a práci vo vlastných firmách. V rámci predmetov z dejín a teórie médií a dejín a teórie dizajnu je zameranie na súčasnú problematiku ako Žánre v súčasnej fotografii Mgr. Slávkvy Breierovej či História a súčasnosť v grafickom dizajne Mgr. art. Petry Štefankovej a i.

ČO PRIPRAVUJE ŠKOLA PRE BUDÚCICH DIZAJNÉROV?

Jadro práce bude, samozrejme, spočívať v študijných povinnostiach. Prípravu pre prax však študenti budú môcť získať i prácou pre fakultu – p. dekan prof. Leikert napríklad už zapojil niektorých študentov do tvorby diplomov, loga, propagačných materiálov atď. pre pripravované otvorenie Galérie K. Kállaya. V rámci nej budú môcť vystavovať taktiež svoje práce. Uvažujeme o prednáškach zaujímavých osobností zo sveta dizajnu, workshopoch, exkurziách a ďalších aktivitách... Veľa očakávam hlavne z predmetu Animácie a motiondesing, ktorý bude viesť Bc. Viliam Csino. Budúcnosť však vidím aj v rozšírení doterajších ateliérových predmetov, v otvorení ďalších ateliérových predmetov ako napríklad odevný dizajn, dizajn interaktívnych médií atď.

ČO VÁS PRESVEDČILO STAŤ SA SÚČASŤOU PEDAGOGICKÉHO ZBORU PEVŠ?

Rozhodnutie nebolo jednoduché. Z profesijného (teatrolo-

gického) hľadiska je pre mňa prestup do iných „vôd“ veľmi dôležitý. Budem mať možnosť „vidieť“ zrod divadla a divadelnosti v samých jeho základoch. Dejiny divadla, ale aj život sám, ma naučili, že nový divadelný jazyk sa rodí z verejných prejavov, prezentácií, v rámci obchodovania atď. Svoje vedecké pôsobenie v oblasti dizajnu médií však vnímam ako výskum či potvrdzovanie poznatkov scénológie či problematiku scénickosti výrazu (samozrejme, ide hlavne o multimediálne zameranie). O tom však plánujem „hovoriť“ vedeckými projektami či grantami, o ktoré chcem požiadať...

STE ZNÁMA PUBLICISTKA, DIVADELNÁ KRITICKÁ A AUTORKA NIEKOĽKÝCH KŇÍH. PODELÍTE SA O SVOJE SKÚSENOSTI V PEDAGOGICKOM PROCES?

Divadlo neopustím ani na dizajne médií, magistri ma budú môcť spoznať v rámci predmetu Dejiny divadelnej komunikácie, ktoré chcem viesť interaktívne. Keďže mojou ďalšou vedeckou láskou je semiotika, jej základy v praktických situáciách si budú môcť študenti osvojiť v povinnej výberových predmetoch ako se-

miotika farieb či semiotika vizuálnej komunikácie. Plánujem tiež podávať granty, v ktorých by som mohla využiť svoje skúsenosti so štrukturálnym grantom, ktoré viem na svojom predchádzajúcom pôsobisku – na Filozofickej fakulte UKF v Nitre. Ide o projekt Vzdelávanie divadlom. Veľmi silnú líniu v ňom predstavovala práve práca so študentmi a vydávanie veľkého množstva potrebných publikácií, ktoré v slovenskej teatrologii chýbajú. Ak by to bolo možné, určite by som rada opätovne viedla štrukturálny grant, pretože z prostriedkov Európskej únie sa dajú urobiť veľmi podnetné, užitočné a inak nerealizovateľné veci. Všetko je ale ešte v polohe úvah a zbierania základných informácií. V súčasnosti je najdôležitejšie otvorenie magisterského stupňa a „naštartovanie“ oboch stupňov.

Bola by som rada, keby koncepcia i spôsob realizácie študijného programu na oboch stupňoch boli úspešné. Bol by to pre mňa ten najlepší dôkaz aj mojich pedagogických schopností. *Like*

TEXT: RADOVAN KOPEČNÝ

FOTO: ARCHÍV D.I.

NOVÝ AKADEMICKÝ ROK S NOVOU GALÉRIOU

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE AKADEMICKÉHO ROKA 2013/2014 NA FAKULTE MASMÉDIÍ PEVŠ SA NIESLO V DUCHU POCTY FOTOGRAFOVI KAROLLOVI KÁLLAYOVI. VYNALOŽENÉ ÚSILIE VEDENIA FAKULTY MASMÉDIÍ A NÁROČNÉ PRÍPRAVY PRINIESLI DO BUDOVY PANEURÓPSKEJ VYSOKEJ ŠKOLY SLOVENSKÝ UNIKÁT – GALÉRIU KAROLA KÁLLAYA.

TEXT: RADOVAN KOPEČNÝ
FOTO: PETER KUBALÁK, MARTIN NEDELIÁK,
IVAN ČANIGA, TOMÁŠ MIŠURA

OTVORENIE GALÉRIE KAROLA KÁLLAYA, V PETRŽALKE

Úvodnej ceremónie sa zúčastnili akademické authority takmer z celého Slovenska i z Paneurópskej vysokej školy, ale aj viaceré osobnosti verejného života, významní politici a umelci. Dekan fakulty masmédií prof. PhDr. Jozef Leikert, PhD., Litt. D. si počas slávnostnej chvíle uctil prácu svojich kolegov udelením cien dekana za celoživotné dielo, publikačnú, umeleckú, vedecko-výskumnú činnosť a mimoriadne zásluhy interným a externým pedagógom a spolupracovníkom fakulty. Akademickú obec PEVŠ prišiel svojím prejavom

podporiť aj minister školstva doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc.

Po slávnostnom začiatku akademického roka nasledovalo otvorenie Galérie Karola Kállaya, ktorá sa nachádza v priestoroch PEVŠ, v Petržalke. Vznikla najmä zásluhou dekana fakulty masmédií, ktorý si túto ideu niesol už od prvého vstupu na pôdu PEVŠ. „Neskôr, keď sa začal môj nápad zhmotňovať, všetci zainteresovaní privítali s úctou a bázňou, že galéria bude pomenovaná po nestorovi novodobej slovenskej fotografie,“ uviedol dekan

KRST KNIHY REKTORA PEVŠ PROF. JUDR. JÁNA SVÁKA, DRSC.

fakulty. „To je najlepší prejav uznania tvorby Karola Kállaya, ale určitým spôsobom aj ocenenie nášho úsilia o vybudovanie dôstojného priestoru modernej fotografie,“ dodal. Otvorenia sa zúčastnila aj manželka zosnulého maestra Zdenka Kállayová. „Manžel bol celý život duchom nesmierne mladý, rád chodil medzi študentov a tešil sa z ich talentu. Aj preto som presvedčená, že bude držať patronát nad vašou galériou,“ predniesla počas svojho prejavu Kállayová. „Zo srdca ďakujem pánovi profesoro- vi Jozefovi Leikertovi, ktorého si

môj manžel veľmi vážil a mal rád, za myšlienku zriadiť galériu.“ Nasledne Zdenka Kállayová odkryla najlepšiu študentskú fotografiu mesiaca.

Nemenej dôležitou súčasťou bol aj krst knihy rektora PEVŠ prof. JUDr. Jána Sváka, DrSc. s názvom Odporúčané právo. Publikácia bola ilustrovaná fotografiami dvadsaťštyri študentov fakulty masmédií. Na záver večera pozval dekan fakulty zúčastnených na čašu vína. *Like*

DEKAN OCENENÝ UMELCAMI

Súčasťou otvorenia akademického roka bolo aj odovzdanie Zlatej medaily Leva Nikolajeviča Tolstého, ktorú publicistom a spisovateľom udeľuje Európska únia umenia. Zlatú medailu získal dekan fakulty masmédií prof. PhDr. Jozef Leikert, PhD., Litt. D., autor dvadsiatich piatich kníh literatúry faktu a poézie, ktoré mu vyšli v dvanástich krajinách sveta. Cenu mu osobne odovzdal prezident Európskej únie umenia Petr Vašíček a prvý viceprezident pre východnú Európu a Áziu Gennady Bazayev. *Like*

JUDr. Ján Čarnogurský pri podpise memoranda

PODPIS MEMORANDA O SPOLUPRÁCI VO VEĽKOM ŠTYLE

TEXT: ZUZANA KOMÁROVÁ

PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA SA OD SVOJHO VZNIKU PRAVIDELNE PÝŠI PRVENSTVAMI, ÚSPECHMI A PRESTÍŽNYMI SPOLUPRÁCAMI. ZAČIATKOM JÚNA VRCHOLNÍ PREDSTAVITELIA NAŠEJ ŠKOLY NA ČELE S REKTOROM PROFESOROM JÁNOM SVÁKOM PODPÍSALI MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI S VIEDENSKOU SALES MANAGER AKADEMIE STUDIENZENTRUM HOHE WARTE. NIELENŽE SME PRVÁ ZAHRANIČNÁ ŠKOLA, KTOREJ SA PODARILLO ZÍSKAŤ AKREDITÁCIU SVOJICH ŠTUDIJNÝCH ODBOROV V RAKÚSKU, ALE PODPISANIE MEMORANDA SA USKUTOČNILO NAOZAJ VO VEĽKOM ŠTYLE A NA ÚROVNI.

Delegácie Rakúska a Slovenska mali podpisové „rendez-vous“ v neogotických priestoroch viedenskej radnice. V budove s architektonickým rukopisom Friedricha von Schmidta vítal prítomných Mozart v podaní sládkovského kvarteta. V úvode sa prítomným prihovril člen správnej rady PEVŠ Ján Čarnogurský, ktorý vyzdvihol význam memoranda tak z historického hľadiska, ako aj pre budúce generácie. „Je to naozaj obojstranne výhodná spolupráca. Prináša vedomosti, tradície a metódy vyučovania z východu aj západu na jedno miesto.“ Profesor Ján Svák ocenil spolu-

prácu s rakúskymi partnermi, bez ktorých by zrod našej školy na začiatku ani nebol možný. „Stali sme sa prvou zahraničnou vysokou školou, ktorá takýto úspech dosiahla. Možno to našim rakúskym partnerom tak trochu vraciamе za pomoc v našich začiatkoch. Je to zároveň veľká výzva do budúcnosti,“ uviedol Svák. Konateľ viedenskej Sales Manager Akademie Studienzentrums Hohe Warte profesor Peter Linnert sa nádeja, že aj toto je spôsob, ako odstraňovať hranice nielen fyzické, ale aj tie, ktoré si budujeme v našich hlavách. *Like*

PEVŠ AKTÍVNE SPOLUPRACUJE S TURECKOM

TEXT: ZUZANA IHNÁTOVÁ

DOBRE VZŤAHY MEDZI SLOVENSKOM A TURECKOM SA PREHLBUJÚ, ČOHO DÔKAZOM JE AJ ZRUŠENIE VÍZOVEJ POVINNOSTI. POKROKY NASTALI AJ V OBLASTI VZDELÁVANIA A PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA JE UKÁŽKOVÝM PŘÍKLADOM.

Všetko začalo spolupracou s mimovládnou neziskovou organizáciou Turecko-slovenská aliancia pre vzdelávanie a rozvoj (TSAFED). Tá na Slovensku pôsobí už dva roky. Rektor PEVŠ profesor Ján Svák podpísal prvú Erasmus dohodu v Istanbule s Fatih Univerzitou a neskôr v Ankare s Turgut Ozal Univerzitou, z ktorej len nedávno priletelo do Bratislavy päť Erasmus študentiek. Ďalšími krokmi turecko-slovenskej spolupráce boli medzinárodná akademická konferencia v Turecku a interview s rektorom PEVŠ v tureckej cestovateľskej relácii Ayna program. Tak vznikol záujem o štúdium na PEVŠ aj u mladých tureckých absolven-

tov stredných škôl. V septembri tohto roku pricestovalo z Turecka prvých dvanásť študentov, aby sa zúčastnili špeciálneho ročného anglického prípravného programu. Ten zriadila PEVŠ v spolupráci s Turecko-slovenskou alianciou pre vzdelávanie a rozvoj. Cieľom programu je pripraviť študentov na vysokoškolské štúdium v anglickom jazyku na vybraných fakultách. Aby sa tureckí študenti na Slovensku nestratili, budú sa učiť aj základy slovenčiny v turecko-slovenskej jazykovej škole Bystra Education. *Like*

NOVÝ PROGRAM FAKULTY PSYCHOLÓGIE

TEXT: BARBARA ŠTEFÁNIOVÁ

Fakulta psychológie Paneurópskej vysokej školy sa stáva z roka na rok čoraz úspešnejšou a mladými ľuďmi túžiacimi po kvalitnom vzdelaní čoraz vyhľadávanejšou inštitúciou. Práve z tohto dôvodu sa fakulta rozhodla po dvoch rokoch svojej existencie otvoriť v akademickom roku 2013/2014 nový študijný program **Sociálna a poradenská psychológia**. Študentom magisterského štúdia by mal poskytnúť nové informácie a poznatky z oblasti psychológie.

Poradenská psychológia sa zameriava na osobné a interpersonálne fungovanie v rámci života, na emocionálne, sociálne, pracovné vzdelávanie a na problémy v zdravotnej, vývinovej a organizačnej oblasti. Poradenský psychológovia pomáhajú ľuďom s rôznymi poruchami a riešia krízy svojich klientov.

Praktici poskytujú aj vyšetrenia a liečbu ľahších foriem porúch. Naopak, sociálna psychológia priamo pôsobí a ovplyvňuje

kvalitu postupov poradenských psychológov.

Absolvent tohto nového akreditovaného programu bude pripravený na profesionálnej úrovni pracovať so svojimi klientmi. V tejto sfére bude expertom a svoje poznatky získané kvalitnou výučbou bude môcť využiť pri poskytovaní služieb v oblasti vzdelávania, výchovy, v rozvíjaní sociálnych vzťahov a kariérnom raste. *Like*

UNIVERZITA TRETIEHO VEKU NA FAKULTE PSYCHOLÓGIE

TEXT: BARBARA ŠTEFÁNIOVÁ

Fakulta psychológie Paneurópskej vysokej školy vznikla v akademickom roku 2011/2012. Počas dvoch rokov svojej existencie prilákala množstvo študentov zaujímajúcich sa o riešenie spoločenských problémov a urobila si veľmi dobré meno v oblasti vysokoškolského vzdelávania. Preto sa v akademickom roku 2013/2014 ku študentom psychológie môžu pridať aj seniori, ktorí dostanú možnosť oboznámiť sa so základmi psychológie v teoretickej, interaktívnej, ale aj praktickej podobe. Budú sa venovať témam súvisiacim so psychológiou rodiny, školy či zamestnania, ale aj s aktuálnymi problémami týkajúcimi sa detí, dospelých, dospelých s najväčším dôrazom na duševný vývin a kvalitu života seniorov,

najmä na zvládnutie situácie po odchode do dôchodku a ich možnosti na kvalitné a zmysuplné uplatnenie v období jesene života.

Štúdium na fakulte psychológie dáva absolventom možnosť obohatiť sa o význačné teoretické a praktické poznatky zo základov psychológie a v ďalšej fáze ich života im ponúka príležitosť odbornejšie sa zapájať do riešenia mnohých konkrétnych životných situácií, či už na prípadných pracoviskách alebo pri riešení problémov ich detí, no najmä ich vnúčať a pravnučať. Otvára im možnosť pomôcť riešiť rôzne problémy svojim priateľom, známym a aj im samým poskytnúť iný pohľad na riešenie nových životných situácií.

Vzdelávanie na univerzite tretieho veku trvá štyri semestre, čiže dva roky, pričom prednášky sa budú konať každý druhý týždeň v poobedňajších hodinách v rozsahu štyroch vyučovacích hodín. Podmienkou prijatia do programu celoživotného vzdelávania je vek nad 50 rokov a úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné vzdelanie ukončené maturitnou skúškou. Na konci štúdia bude úspešným absolventom odovzdané osvedčenie o absolvovaní Univerzity tretieho veku na slávnostnej promócií. Podmienkou absolvovania programu je účasť na prednáškach a napísanie semestrálnej práce na vybranú tému na konci každého semestra. *Like*

LL.M. ŠTÚDIUM JE TU

TEXT: MARTIN KRIDLÁ

PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA AKO HISTORICKY PRVÁ INŠTITÚCIA NA SLOVENSKU PRINÁŠA LL.M. ŠTUDIJNÝ PROGRAM (MASTER OF LAWS).

Vďaka úspešnej spolupráci so City University of Hong Kong sa LL.M. program otvára v anglickom jazyku so študijným zameraním na medzinárodné obchodné právo. Štúdium je určené pre absolventov druhého stupňa štúdia v odbore právo alebo v príbuznom odbore s jeho praktickým pôsobením.

ČO ZÍSKAJÚ ABSOLVENTI?

Študenti majú možnosť nadobudnúť vedomosti z medzinárodného obchodného práva a spoznať obchodnú kultúru Číny a Hongkongu. Okrem iného sú predmetom štúdia aj formy riešenia obchodno-právnych sporov so zameraním najmä na alternatívne urovnávanie sporov (arbitráž, mediácia) a právna úprava investovania vo východoázijskom regióne. Úspešní absolventi štúdia získajú LL.M. titul z partnerskej City University of Hong Kong.

AKO PREBIEHA ŠTÚDIUM?

Štúdium je rozdelené do dvoch semestrov. Prvý semester sa uskutoční na pôde PEVŠ v Bratislave. Študentom budú prednášať odborníci a pedagógovia z Číny, Hongkongu, Austrálie a Európy. Druhý semester sa bude konať v Hongkongu, kde sa študenti môžu tešiť aj na návštevu arbitrážnych a mediačných inštitúcií. *Like*

YVONNE VAVROVÁ: NIKDY NEODCHÁDZAM Z POLCESTY

JE NEPREHLIADNUTEĽNÁ. V DAVE SVIETIA JEJ BLOND VLASY, VYTŔČA VŠAK NAJMÄ SVOJOU PRÁCOU. HRANÉ FILMY A DOKUMENTY, KTORÝCH MÁ NA KONTE VYŠE SEDEMDESIAT, TAKMER VŽDY ZAREZONOVALI A VYVOLALI DEBATU V SPOLOČNOSTI. VYBERÁ SI TÉMY NA HRANE A MÔŽE SI TO DOVOLÍŤ. MAJSTROVSKY TOTIŽ ZVLÁDA NIELEN FILMÁRSKE REMESLO, ALE ČUDZIA JEJ NIE JE ANI GRAFIKA, FOTOGRAFIA ČI DIVADELNÁ A TELEVÍZNA RÉŽIA. SCENÁRISTKA, REŽISÉRKA, KAMERAMANKA, FOTOGRAFKA A PEDAGOGIČKA FAKULTY MASMÉDIÍ **YVONNE VAVROVÁ**.

EDIT: ZUZANA KOMÁROVA

FOTO: MARTIN NEDELIAK, ARCHÍV C.L.

MÁTE VEĽMI ŠIROKÝ ZÁBER – FILM, TELEVÍZIA, DIVADLO, FOTOGRAFIA, GRAFICKÝ DIZAJN. ČO VÁS PRIVIEDLO K DOKUMENTU?

Vyštudovala som v Prahe hraný réžiu. Nepočítala som s tým, že sa vôbec niekedy budem venovať dokumentu. Bola som v ročníku napríklad s Milanom Cieslarom, od ktorého momentálne beží v kinách film Colette. Stále mám ambíciu primárne robiť hrané filmy. Keď som skončila filmovú fakultu, mala som scenáre pre hrané celovečerné filmy, ale vtedajší systém na Kolibe bol nastavený tak, že absolventi museli prejsť všetky funkcie od asistenta réžie, pomocného režiséra a až potom mohli nakrútiť si svoj veľký film. Po revolúcii začala filmová tvorba veľmi stagnovať. Koliba sa zrušila a prestalo sa vyrábať.

DOKUMENT BOL TEDA Z NÚDZE ČNOSŤ?

Tak trochu. Samozrejme, že sme mali prednášky z dokumentárnej tvorby a aj sme nejaké dokumentárne filmy počas štúdia robili. Ale nebol to môj primárny záujem. Som typ človeka, ktorý veľmi rád pracuje s hercami, obrazom, výtvarnom, fikciou a imaginatívnosťou. Pri dokumente je prístup k práci podstatne iný. Situácia

v spoločnosti po revolúcii bola dramatická a búrlivá a ja som počítala mimoriadne silnú potrebu vyjadrovať sa k veciam, ktoré vtedy hýbali spoločnosťou.

TO ALE POCIŤUJETE DODNES, NIE?

Áno. Začala som teda ponúkať Slovenskej televízii námety na dokumentárne filmy a celkom dobre sa to rozbehlo. Potom som vyhrala konkurz japonského producenta na miesto scenáristky a režisérky deväťdielného seriálu o Japonsku Prosperita Made in Japan. Tento projekt považujem za výkladnú skriňu svojej práce. Bolo to náročné, lebo to malo odhaliť celú japonskú prosperitu z pohľadu Európana. Nebolo to iba o kimonách a pití čaju.

OD ZAČIATKU STE SA UČILI, ALE AJ SPOLUPRACOVALI S NAJVÄČŠÍMI FILMOVÝMI OSOBNOSŤAMI. V ČOM TO BOLA DOBRÁ ŠKOLA?

Dnešní mladí často také šťastie nemajú. Mohla som spolupracovať ako asistentka réžie či pomocná režisérka s takými osobnosťami ako Juraj Herz alebo Juraj Jakubisko. S ním som robila posledný film na Kolibe. Sedím na konári a je mi dobre, kde som mala okrem iného na starosti tisícku komparzistov.

S Jurajom Herzom som sa stretla hneď po FAMU pri veľkorozpočtovej rozprávke Galoše šťastia. Keďže tam režisér Herz aj sám hral, mala som možnosť ho režírovať. Navyše tam hrala československá herecká špička ako Jana Brejchová či Vlastimil Brodský.

KEDY U VÁS NASTALA POTREBA VYJADROVAŤ SA OBRAZOM?

Asi od detstva. Prvý fotoaparát som dostala ako dieťa. Môj otec bol kameraman aj fotograf. Mali sme doma čiernu komoru, tak som si mohla vyvolávať fotografie, čo ma veľmi bavilo. Dnes tento zážitok pri digitálnych technológiách absentuje. Vtedy som nikdy nevedela, čo z toho vylezie. Fotografia mala v sebe akési tajomstvo. Dokonca, keď som bola v Japonsku, tak som fotografovala na filmovú surovinu a tam bolo príšerne drahé dať si to vyvolať. Dva mesiace som teda nevedela, čo mám ukryté na celuloide.

JE VÁM ZA TÝM LÚTO?

Do určitej miery áno. Keď bola surovina drahá, veľmi dobre ste si rozmysleli, čo na ňu zachytíte. Mladí ľudia často cvakajú fotky bez rozmyslu, bez prípravy. Preto nútim študentov robiť storybordy. Až keď začnete so-

chu tesať, zistíte, kde má rôzne záľudnosti.

MÁTE VEĽKÝ CIT POMENOVAŤ TO, ČO PRÁVE REZONUJE V SPOLOČNOSTI. ČI UŽ TO BOLO V HRANÝCH FILMOCH PRSTENE PRE DÁMU, NÁHRADNÁ MATKA - EVINA KRÍŽOVA CESTA, V DOKUMENTOCH PO MEČI A PO PRASLICI, BIELYCH VRANÁCH ALEBO GENERÁCII NA PRELOME. MALI STE TEN CIT OD DETSTVA ALEBO SA TO DÁ NAUČIŤ?

Ťažko povedať. Vyplýva to najskôr asi z mojej povahy. Som empatická, čo je niekedy pre režiséra aj bremeno. Vnímam veľmi citlivo náladu v spoločnosti. Nechávam na seba pôsobiť okolie a zisťujem, kde je problém. Intenzívne som cítila problém mojej generácie pri prechode socialistickej spoločnosti na kapitalistickú. Veľa mojich rovesníkov si nevie rady s novými technológiami. Tak som si povedala, že by bolo fajn nakrútiť trilógiu, ktorú som nazvala Generácie. Začala som tou strednou tzv. generáciou na prelome. Potom by som chcela nakrútiť Generáciu na úsvite, teda dnešných dvadsať a tridsaťročných a Generáciu na súmraku, čo je generácia mojich rodičov.

SAMA STE SA PRESADILI V MUŽ-

KTO JE YVONNE VAVROVÁ:

Režisérka piatich hraných a osemdesiatich dokumentárnych filmov. Po absolvovaní FAMU napísala v Paríži diplomovú prácu o režisérovi Françoisovi Truffautovi, ktorá vyšla aj knižne v Slovenskom filmovom ústave. Pôsobila vo Francúzsku, Japonsku, USA a v Kanade. Na konte má množstvo ocenení za svoju režijnú tvorbu: Grand Prix Italia z Turína za hraný film Kráľ umiera, hlavnú cenu z medzinárodného filmového festivalu v Chicagu za detský film Čarovala ryba, Cenu Svetovej banky, Cenu Centra nezávislej žurnalistiky a ďalšie. V hraných a dokumentárnych filmoch sa pravidelne venuje téme postavenia žien (Prstene pre dámu, Po meči a po praslici, Biele vrany), generačným otázkam (Generácia na prelome) či osobnostiam kultúrneho života (Nenápadný gigant Jozef Bednárík, Neobyčajný život Juraja Jakubiska).

SKOM PROSTREDÍ. AKO SA VÁM TO PODARIL?

Ťažko. Riaditeľ festivalu Jeden svet Igor Blaževič raz povedal krásnu myšlienku: „Hraný film je kráľovna umení a na trón si veľmi radi sadajú muži.“ Dokumentárny film je taký, ktorý pomáha ľuďom prekonávať isté prekážky, preto je tam veľmi veľa žien – dokumentaristiek. Inými slovami, aj on ako muž povedal, že vo svete je málo žien, ktoré môžu nakrúcať hraný film. Oscarovo ocenených ich je ešte menej. Čiže na ten pomyselný trón hranej réžie muži veľmi neradi púšťajú ženy. U mňa vyhralo asi to, že som veľmi húževnatý človek. Moja profesia ma veľmi baví a nikdy neodchádzam z polcesty. Keď mám tému, urobím všetko preto, aby som film nakrútila a podelila sa oň s divákmi.

NA POMYSELNOM TRÓNE HRANÉHO FILMU TEDA SEDÍTE UŽ POMERNE DLHO A TREBA POVEDAŤ, ŽE HNEĎ OD ZAČIATKU VEĽMI ÚSPEŠNE.

V hranej tvorbe ma baví experimentovanie s formou a výtvarnom. Rada využívam rozličné vyjadrovacie formy Laterny magiky, divadla, fotografie, grafiky. Samozrejme, vždy vychádzajúc z obsahu. Je vrušujúce hľadať a nájsť obrazové stvárnenie h-

bokej myšlienky, ktorá nie je len vyjadrená slovne. Diváci majú byť filmom pohľtení nielen racionálne, ale najmä emocionálne. V mojom poslednom hranom filme Náhradná matka - Evina krížova cesta, ktorá rieši otázku rodičovstva mladého manželského páru, som duševný stav hlavnej hrdinky vyjadrila tajomným až ponurým labyrintom, v ktorom sa Eva stráca a hľadá vytúžené dieťa. Ten labyrint som nakoniec našla až v českom meste Brandýs nad Orlicí. Vo filozickom hranom filme Kráľ umiera som pocity umierajúceho kráľa exponovala do panoptika orloja, kde sa mu všetci ľudia, s ktorými prišiel za života do styku, premieňajú na mŕtve kamenné sochy.

VEĽA ĽUDÍ Z VAŠEJ GENERÁCIE REZIGNOVALO NA FILMOVÚ TVORBU. ČO TAM DRŽÍ VÁS?

Okrem samotnej tvorby aj spätná väzba od divákov. Oslovujú ma napríklad diváci v obchode či u lekárky a povedia mi, že videli môj dokument a páčil sa im. To sú pre mňa endorfíny a pozitívny doping. Ďalej práca s ľuďmi či práca s hudbou. Šialene rada si robím hudobnú dramaturgiu. Dobré zvolená hudba dokáže viac ako obraz. Rozozvučí strunu divákov.

DOBRE ZVOLENÁ HUDBA DOKÁŽE VIAC AKO OBRAZ. ROZozvučí strunu divákov

PÔSOBÍTE TIEŽ AKO PEDAGÓG NA FAKULTE MASMÉDIÍ. MAJÚ ŠTUDENTI ZÁJEM O DOKUMENT?

Na škole učím už štvrtý rok. Snažím sa, aby to nebola iba teória, ale aj praktické cvičenia. Študentov to dosť chytilo. Keď vidia, že to má zmysel, odovzdávali mi veľmi zaujímavé veci. Každý zapálený pedagóg môže študentom strašne veľa dať. Je to chytľavé. Pre mňa je zadostučinenie, keď sa na konci semestra prídu pýtať, aké ďalšie predmety so mnou ešte môžu mať.

BOLI TAKÍ, KTORÍ VÁS POZITÍVNE PREKVAPILI?

Áno. Jedna poslucháčka dokonca zrejme bude moja pokračovateľka. Sama si robí kameru, strih aj scenár a grafiku. Iný študent zase s kamerou GoPro nasnímal svoj deň, keď mal zlomenú nohu. Bolo to veľmi sympatické, lebo sa nevyhovoril, že leží doma a nemá úlohu, ale poňal to zo svojho uhla pohľadu. Mám veľa schopných študentov, vďaka čomu môžem vyhovieť pánovi dekanovi, ktorý ma oslovil s ponukou na výrobu rôznych krátkych filmov. Som rada, že s novým vedením prišla snaha zapojiť študentov ešte viac do kreatívnej práce. *Likv*

PRÁVNICI Z PEVŠ OVLÁDLI HONGKONG

TEXT: ADAM ŠEBESTA,
RADOVAN KOPEČNÝ
FOTO: ARCHÍV A.Š.

PRVÝ V MEDIÁCII A TRETÍ V MEDZINÁRODNEJ OBCHODNEJ ARBITRÁŽI. A K TOMU PRVÉ A TRETIE MIESTO ZA NAJLEPŠIEHO REČNÍKA. ŠTUDENTI FAKULTY PRÁVA PEVŠ OPÄT BODOVALI V SIMULOVANEJ ARBITRÁŽI V HONGKONGU. PETER PLACHÝ, MAREK ANDERLE A ADAM ŠEBESTA OBSTÁLI V KONKURENCII 19 TÍMOV A 120 SÚŤAŽIACICH Z USA, EURÓPY, INDIE, ČINY A JUŽNEJ KÓREY.

Nie je to prvýkrát, čo študenti práva zažiarili na prestížnych právnických súťažiach. Pred rokom obsadili v Hongkongu druhé miesto v arbitráži a získali aj cenu za najlepšie memorandum a najlepších mediáciu. Tento rok však posunuli latku vyššie. Okrem tretieho miesta v arbitráži získali aj cenu „Best Mediator“ a „Best Oralist“ – mali najlepšieho mediátora a prvé a tretie miesto obsadili medzi najlepšími rečníkmi. Nečudo,

veď za výsledkami stálo pol roka tvrdej práce.

36 HODÍN BEZ SPÁNKU

Všetko sa začalo ešte v zime, keď padlo rozhodnutie vedenia školy reprezentovať PEVŠ na simulácii arbitráže v Hongkongu. Keďže Peter Plachý mal skúsenosti z minulého roka a na súťaži si urobil dobré meno, oslovili ho ako prvého. „Rektor a vedenie školy už komunikovalo s advokátskou kanceláriou, ktorá by

nás podporila, no museli sme vybrať tím študentov, ktorí by súťažili. A najsť ďalších odborníkov, ktorí majú s podobnými súťažami skúsenosti,” vysvetľuje Peter. Nenechal nič na náhodu a pustil sa do príprav ako do práce na plný úväzok. „Fakt je, že od marca som okrem školy a prípravy na Hongkong prakticky nič iné nerobil,” priznáva. Napísať 50-stranové memorandum (podanie na arbitrážny tribunál, pozn. red.) zabralo 5-člennému

tímu, v ktorom pôsobili aj dvaja ďalší študenti (Dominika Gričová a František Horváth), takmer dva mesiace. A finiš stihli len päť minút pred deadlineom. „Poslednú noc pred odoslaním memoranda sme pracovali 36 hodín bez spánku. Výsledok je, že po odoslaní sme všetci ochoreli,” smeje sa Peter. Veru, každý úspech má svoju daň. Za memorandum získali šieste miesto, takže tvrdá práca mala zmysel.

Keď odoslali memorandum, tím si konečne vydýchol. Nemohli však poľaviť. „Hneď som vysvetľoval chalanom, že všetko sa len začína, a tí neveriacky krútili hlavami,” vysvetľuje Peter. Z pôvodného 5-členného tímu, ktorý určila komisia vo výberovom konaní, zostali nakoniec traja – Peter, Marek a Adam. „Je to náročná aktivita, nielen z hľadiska odborných skúseností, ale aj osobnej angažovanosti. Ak sme napríklad hrali hokej na majstrovstvách sveta, namiesto radosti z výhry som musel v ten večer ešte prečítať niekoľko dvadsaťstranových prípadov a hľadať v nich pár viet, ktoré by sme mohli použiť,” dodáva Peter. V arbitráži sa uplatňuje aj angloamerický systém tzv. precedensov, arbitri rozhodujú na základe podobnosti s inými prípadmi. „Pre ľudí z Európy, ktorí sú zvyknutí na kontinentálny systém práva, je to spočiatku náročné, ale zvyknete si,” dodáva Peter. Sám prečítal počas prípravy niekoľko tisíc strán právnych textov v angličtine, vrátane súdnych rozhodnutí a zákonov z celého sveta.

POMOHLI AJ PRÁVNICI

Keď študenti dorazili do Hongkongu, mali iba deň na prehliadku mesta, potom už čakali súťažné kolá arbitráže a mediácie. „Pozreli sme si aspoň základné veci, vyhladku nad mestom, nočný trh, prešli sa po pláži a už sme mali zlý pocit, že strácame čas,” hovorí Peter a s úsmevom dodáva, že na alkohol siahli prvýkrát, až keď prišli ich kouči. „Boli sme vystresovaní, takže nám padlo veľmi vhod, keď sme si dali prípitok na počesť súťaže a aspoň trochu sa uvoľnili. Hlavný kouč študentov bol Miroslav Slašťan, prorektor pre vzdelávaciu činnosť PEVŠ. Okrem neho významne pomohli aj právnici z advokátskej kancelárie ROWAN LEGAL, JUDr. Ľudovít Mičinský V. a JUDr. Ing. Miloš Olík, LL.M. S arbitrážou majú ako jedni z mála na Slovensku a v Čechách veľké skúsenosti. „Bez nich by sme nezískali žiadnu cenu, každý týždeň sme spolu sedeli v kancelárii a počúvali rady a tipy ako

KTO BOL V TÍME PANEURÓPSKEJ VYSOKEJ ŠKOLY?

Peter Plachý (21) je študent štvrtého ročníka na Fakulte práva PEVŠ. V minulosti sa zúčastnil simulovaných sporov vo Washingtone a v Hongkongu, bakalárske štúdium ukončil červeným diplomom a vyznamenaním. Pracoval v notárskej kancelárii. Vo voľnom čase hrá volejbal, číta právnickú literatúru a sleduje finančné trhy. V Hongkongu získal ocenenie „Best Oralist“ (najlepší rečník, pozn.red.).
Marek Anderle (22) je študent štvrtého ročníka, bakalárske štúdium ukončil červeným diplomom s vyznamenaním. Zúčastnil sa simulovaného sporu vo Washingtone, počas štúdia už vyše roka pracuje ako právny asistent v advokátskej kancelárii. Rád športuje, najmä hrá tenis a squash, a zúčastňuje sa hudobných festivalov. Na súťaži v Hongkongu bol ocenený ako tretí najlepší rečník.
Adam Šebesta (23) je študent piateho ročníka, stážoval v advokátskej kancelárii a v redakcii informačného portálu o EÚ, momentálne je generálnym tajomníkom Paneurópskej únie na Slovensku. Na súťaži v Hongkongu získal cenu „Najlepší mediátor“ v simulovanej mediácii. Vo voľnom čase hráva ľadový hokej a venuje sa žurnalistike.

a čo vylepšiť.” Peter hovorí, že len málokedy človek stretne tak ústretových a ľudských právnikov, ktorých práca baví a majú záujem podporiť študentov.

HÁJILI OBE STRANY, VRAJ TO BOLA VÝHODA

Peter Plachý a Marek Anderle si rozdelili úlohy tak, že každý z nich vystupoval ako právny zástupca dvoch spoločností, ktoré sa súdili v arbitráži. Peter mal na starosti procesné otázky a Marek hmotnoprávne, napríklad sporné ustanovenia kúpnej zmluvy medzi spoločnosťami. „Celý prípad bol o tom, že firma Energy Pro vyrobila prevodovky do veterných turbín pre spoločnosť CFX, ale iná, tretia firma, ich zle certifikovala. A tak CFX dostala prevodovky, ktoré nemohla použiť a následne prestala plniť svoje zmluvné povinnosti, neplatila. Spoločnosť Energy Pro sa ich preto rozhodla žalovať a domáhala sa zmluvnej pokuty, tvrdila, že CFX neoprávnene ukončila kontrakt,” prezrádza Marek. Keďže boli len dvaja, musel každý z nich ovládať argumentáciu CFX aj Energy Pro súčasne, pretože v jeden deň súťaže pojednávali za CFX a na druhý deň za Energy Pro. Čo sa bežným smrteľníkom javí ako nemožné, premenili na svoju výhodu. „Niektoré tímy mali aj osem členov, ale naša

výhoda bola práve v tom, že sme poznali aj argumentáciu protiv strany, a vedeli tak pohotovo reagovať. Keď človek zastupuje obe strany, lepšie pozná slabiny v argumentácii a vie ich využiť vo svoj prospech,” dodáva Peter.

KEĎ JE Z PRÁVNIKA KLIENT

V mediácii, ktorá nasledovala vždy za arbitrážou, vystupovali Marek s Petrom ako klient a právnik. „Celá hra sa kompletne mení, z úlohy právnika sa dostanete do role klienta, musíte prejavovať emócie, fabulovať, hrať.” Neraz sa stalo, že za Petrom chodili súper a vzdávali mu hold, pretože Peter si úlohu klienta dokonale užíval. „Po strese z arbitráže padlo vhod si trochu zažartovať, a tak sa občas stalo, že aj z publika prichádzal hlasný smiech.” Petra viacerí dokonca nominovali na cenu „Najlepší klient”. Marek mal na starosti úlohu právneho zástupcu, ktorý Petra usmerňoval a dával mu práve rady. „Stávalo sa, že som ho musel aj fyzicky udržať v kresle, Peter bral svoju rolu veľmi realisticky. Nečudujem sa, veď išlo o desiatky miliónov dolárov, každý by bol emotívny.”

Nezávisle od Mareka a Petra vystupoval Adam Šebesta, ktorý súťažil ako mediátor v simulácii mediácie, čiže urovnávania sporu

KEĎ ČLOVEK ZASTUPUJE OBE STRANY, LEPŠIE POZNÁ SLABINY V ARGUMENTÁCII A VIE ICH VYUŽIŤ VO SVOJ PROSPECH (PETER PLACHÝ)

na základe dobrovoľnej diskusie dvoch strán bez autority, akou je sudca alebo arbitier. V mediácii rozhodujú o výsledku sporu iba zúčastnené strany. „Mediátor je moderátor diskusie dvoch strán, musí byť však veľmi pozorný a empatický, ovládať rôzne techniky ako strany naviesť k dohode. Nedáva vlastné návrhy riešení, nevyjadruje svoje názory, ale vedie strany k vzájomnej dohode. Je to unikátny proces, ktorý by sme mali viac využívať aj na Slovensku,” dodáva Adam. Úspech z prvého miesta ho motivoval, aby v budúcnosti urobil mediačné skúšky a začal sa venovať mediácii profesionálne. „Chodili za mnou skúsení mediátori a chválili ma, že mám veľký talent, ktorý mám využiť. Dávali mi rady, čo zlepšiť. Nie som zvyknutý na také slová, tak som si ich zobral k srdcu,” dodáva s úsmevom.

FOTIŤ S CENAMI SA CHCEL KAŽDÝ

Keď Peter, Marek a Adam spolu so všetkými účastníkmi čakali v sobotu na udeľovanie cien, napätie vo vzduchu sa dalo krájať. Vedeli sme, že v arbitráži sme skončili tretí, a že v mediácii bude Adam prinajhoršom druhý, ale nemali sme ani potuchy, aké budú ďalšie ocenenia.” A tie nenechali na seba dlho čakať. Peter získal cenu za najlepšiu →

ústny prejav a Marek obsadil tretiu priečku, Adam bol najlepším mediátor. Tím tak získal dve najhodnotnejšie individuálne ocenenia. „Memorandum bolo šieste najlepšie, podanie na mediáciu druhé najlepšie, boli sme spokojní,“ priznáva s úsmevom Peter.

Usporiadatelia súťaže zorganizovali galavečer v luxusnom hoteli s výhľadom na Hongkong, všetci boli „nahodení“ v oblekoch a čiernych motýlikoch, na pár minút si pripadali ako celebrity. Tím zo Slovenska si totiž všetci obľúbili, dôkazom boli aj prajné reakcie po odovzdaní cien. „Nikdy som nezažil niečo podobné, chodili za nami desiatky ľudí, gratulovali nám, a všetci sa chceli fotografovať. Na pódiu sme tak prestáli asi polhodiny, na druhý deň sme mali svalovicu z toľkých úsmevov,“ smeje sa Peter.

Všetci traja, Peter, Marek a Adam, majú oprávnený dôvod na radosť. Paneurópska vysoká škola tak zaznamenáva ďalší úspech, tentoraz dokonca v medzinárodnom prostredí. Navyše,

trojčlenný tím spolu s tromi koučmi reprezentoval pozitívne aj celé Slovensko. „Väčšina už o Slovensku niečo počula, a ten, kto ho ešte nepoznal, odteraz ho poznať bude,“ dodáva Peter a vďačne si povzdychne: „Bodaj by tých úspechov bolo ešte viac!“

Like

ČO JE ADR MOOTING COMPETITION HONG KONG?

ADR Mooting Competition Hong Kong je súťaž študentov práva v medzinárodnej simulovanej arbitráži a mediácii organizovaná City University of Hong Kong v spolupráci s americkou Columbia Law School a CIETAC (Čínska arbitrážna komisia pre medzinárodný obchod). Zúčastňuje sa jej každoročne približne dvadsať tímov z celého sveta, medzi nimi aj študenti americkej Columbia Law School, viedenskej Universität Wien, brnenskej Masarykovskej univerzity, austrálskej Murdoch University, hongkongskej City University a ďalší.

NIKDY SOM NEZAŽIL NIEČO PODOBNÉ, CHODILI ZA NAMI DESIATKY LUDÍ, GRATULOVALI NÁM, A VŠETCI SA CHCELI FOTOGRAFOVAŤ. NA PÓDIU SME TAK PRESTÁLI ASI POLHODINY, NA DRUHÝ DEŇ SME MALI SVALOVICU Z TOĽKÝCH ÚSMEVOV (PETER PLACHÝ)

KTO PRIPRAVOVAL TÍM NA SÚŤAŽ?

Okrem vedúceho Ústavu medzinárodného a európskeho práva doc. JUDr. PhDr. Miroslava Slašťana, PhD. pripravovali tím študentov aj právnici z advokátskej kancelárie ROWAN LEGAL, ktorá sa ako jedna z mála na Slovensku špecializuje na medzinárodnú arbitráž. Partneri kancelárie JUDr. Ľudovít Mičinský V. a JUDr. Ing. Miloš Olík, LL.M. poskytli študentom priestory a rady a usmerňovali ich v príprave na súťaž. Hradili aj všetky finančné náklady spojené so súťažou. „Sme veľmi radi, že sme mohli spolupracovať s PEVŠ. A sme ešte radšej, že celá vec skončila úspechom našich študentov. Navyše, ide o plne zaslúžený úspech, nerodil sa ľahko a predchádzala mu tvrdá práca celého tímu počas niekoľkých mesiacov,“ dodal Ľudovít Mičinský. JUDr. Slavomír Rudenko, PhD., ktorý má na starosti zahraničné vzťahy Paneurópskej vysokej školy, sa

postaral o všetky formálne záležitosti spojené s účasťou tímu na súťaži a riadil oficiálnu komunikáciu s organizátorom.

AKÝ JE HONGKONG?

Čína už nie je len o rezancoch a nekvalitných výrobkoch. Mnohé jej časti dávno prestihli najvyspelejšie mestá v Európe. Dôkazom je aj Hongkong a jeho atmosféra, ktorú možno prirovnať k americkému New Yorku. Ste v Číne, ale zároveň ste tak trochu v inom svete. Moderné mrakodrapy, luxusné obchody, perfektná cestná sieť a verejná doprava. Človek má pocit, že všetko funguje. A keď niečo potrebujete, miestni sú schopní kvôli vám hoci aj utekať – napríklad pracovníčky v univerzitnej knižnici. City University of Hong Kong navyše aktívne spolupracuje s Paneurópskou vysokou školou. Od septembra ponúka spoločný postgraduálny LL.M. program pre právnikov.

TEXT: LUCIA MAKOVÁ
FOTO: ARCHÍV

ABSOLVENTI FI PEVŠ Z ANIMA TECHNIKA: OŽIVILI TECHNIKU A ZÍSKALI VÍŤAZSTVO

VĎAKA SVOJMU KONÍČKU, SKÚSENOSTIAM A VEDOMOSTIAM (AJ Z FAKULTY INFORMATIKY PEVŠ) ZÍSKAL TÍM ANIMA TECHNIKA PRVÉ MIESTO V CELOSLOVENSKEJ SÚŤAŽI STARFIT, KTORÚ ORGANIZOVAN FOND INOVÁCIÍ A TECHNOLOGIÍ (FIT) PRE AUTOROV INOVATÍVNYCH MYŠLIENOK Z TECHNICKÝCH AJ NETECHNICKÝCH OBLASTÍ. ANIMA TECHNIKA ZVÍŤAZILA V KONKURENCII PREDOVŠETKÝM MOBILNÝCH APLIKÁCIÍ S PROJEKTOM BEZPILOTNÉHO LIETADLA S KOLMÝM ŠTARTOM. VEDÚCI PROJEKTU RÓBERT SCHOCHMANN NÁM POROZPRÁVAL NIELEN O SVOJOM TÍME ANIMA TECHNIKA, ALE AJ PLÁNOCH DO BUDÚCNOSTI SVOJHO PROJEKTU BEZPILOTNÉHO LIETADLA.

KTO TVORÍ VÁŠ TÍM?

Vývojový tím Anima Technika je tvorený prevažne študentmi a absolventmi technických vysokých škôl ako FI PEVŠ a FEI STU. Skupinu tvoria prevažne silne motivovaní jednotlivci, ktorých cieľom je podieľať sa na veľkom a náročnom projekte, pretože je to pre nich výzva a jedinečná možnosť pracovať s modernými technológiami a riešiť náročné úlohy tvorivo v zohranom tíme. Každý člen na projekte získava veľké skúsenosti v tímovej spolupráci, zodpovednosti, vytrvalosti a širokej oblasti technológií a manažmentu.

PREČO NÁZOV ANIMA TECHNIKA?

Názov Anima Technika je odvodený z latinčiny, slovo Anima znamená duša alebo oživenie, v slovnom spojení Technika má vyjadrovať spôsob nášho zameralia, z neživých materiálov, ktoré tvoria stroj v spojení s dômyselne navrhnutým hardvérom a softvérom, vytvárame roboty, ktoré plnia úlohy lepšie ako živý človek. Anima technika – oživená technika.

KEDY STE SKONČILI NA FI PEVŠ?

Bakalárske štúdium sme ukončili v roku 2012.

PRIBRALI STE K VÁM AJ TERAJŠÍCH ŠTUDENTOV FAKULTY INFORMATIKY?

Tento rok ešte nie, no boli by sme veľmi radi, ak by mali ďalší študenti záujem o spoluprácu na tomto projekte a nie len z fa-

kulty informatiky, ale aj masmédií, ekonómie a manažmentu.

AKO VZNIKLA MYŠLIENKA VÁŠHO PROJEKTU BEZPILOTNÉHO LIETADLA? VYSVETLITE, O ČO KONKRÉTNE IDE.

Bezpilotné lietadlá nie sú nič nové. Už počas druhej svetovej vojny lietali jednoduché bezpilotné lietadlá. Tie stroje sú automatické lietajúce roboty, ktoré plnia rôzne misie zo vzduchu bez potreby človeka na palube lietadla. Výhoda je, že sú menšie, lacnejšie, ekologickjšie a hlavne bezpečnejšie. Našou myšlienkou je posúvať dopredu technologické možnosti týchto robotov, a to najmä v oblasti umelej inteligencie, počítačového videnia, výdrže s možnosťou kolmých štartov.

VEDELI BY STE POVEDAŤ, KOĽKO ČASU STE UŽ STRÁVILI NAD PROJEKTOM A KOĽKO MU MOMENTÁLNE OBETUJETE? JE TO TERAZ PO ŠKOLE SKÔR VÁŠE HOBBY?

Ja osobne sa projektu venujem už približne šesť rokov, keď som s kamarátom začal vývoj ešte na strednej škole. Neskôr, v priebehu času som pochopil, že takýto rozsiahly projekt potrebuje kvalitný tím ľudí a rôzni spolužiaci a kamaráti sa začali pridávať postupom času do tímu, no zatiaľ zotrvali len tí najlepší. Momentálne študujem dištančne robotiku na FEI STU.

NA KOĽKÝCH SÚŤAŽIACH STE SA UŽ S PROJEKTOM ZÚČASTNILI?

Počas nášho pôsobenia sme sa

zúčastnili už na mnohých súťažiach, prevažne išlo o národné a medzinárodné študentské vedecké odborné činnosti, kde sme sa väčšinou umiestnili na prvých miestach. Projekt bezpilotného lietadla sme prezentovali aj na rôznych medzinárodných odborných konferenciách, napr. RED UAS Španielsko. V globále ide o desiatky súťaží či podujatí.

VYMÝŠĽATE AJ INÉ PROJEKTY OKREM BEZPILOTNÉHO LIETADLA?

Veľkou výhodou nášho projektu je prenositeľnosť technologických riešení a celkovej architektúry na iné zariadenia, môže ísť o bezposádkové autá, lode, ponorky... Robotika nám dáva naozaj neobmedzené možnosti aplikácie.

KEĎ NETVORÍTE, ČOMU SA VENUJETE?

Väčšinu času tvoríme a ak netvoríme, tak uvažujeme o tom, ako tvoriť. (úsmev) Tento projekt vyžaduje istú mieru fanatizmu.

ODKIAĽ ČERPÁTE FINANČNÉ PROSTRIEDKY NA PROJEKT?

Medzi našich najväčších finančných a nefinančných partnerov patrí Tatra banka, Positive s.r.o., PEVŠ, FEI STU, Jablotron Slovakia s.r.o, Fiala propellers. Zoznam ostatných partnerov je uvedený na našom webe www.uav.sk. V súčasnej dobe hľadáme generálneho partnera, ktorý by bol schopný podporiť náš projekt a umožniť nám tak zúčastniť sa

medzinárodnej súťaže v Austrálii.

ČO JE VÁŠIM SNOM?

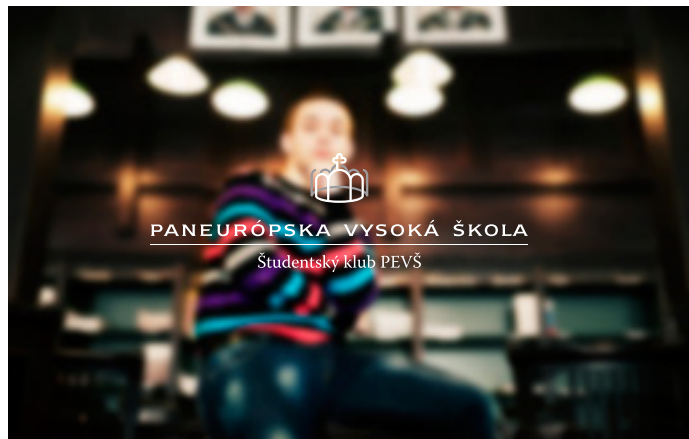
Tak, ako v 80-tych rokoch prišla veľká počítačová revolúcia, práve dnes prebieha podobná revolúcia v oblasti robotiky, pretože vznikajú rôzne roboty ako autonómne autá bez vodičov, bezposádkové lietadlá, lode, inteligentné domácnosti, siete a iné. Naším snom je dokázať, že aj na Slovensku možno vybudovať spoločnosť, ktorá bude schopná vytvárať nadčasové robotické riešenia na svetovej úrovni a zúčastniť sa robotickej revolúcie.

AKÉ SÚ VÁŠE NAJBĽIŽŠIE PLÁNY?

Naše najbližšie plány sa odrážajú od nového prototypu ATS-03, ktorý sme navrhli a postavili koncom leta 2013. V blízkej dobe budeme testovať letové vlastnosti nového modelu a postupne implementovať riadiacu elektroniku. Toto lietadlo je primárne určené na súťaž v Austrálii, ktorá sa uskutoční v septembri 2014, kde bude úlohou autonómne nájst v púšti strateného človeka (Joe – figurína ľudských rozmerov) a zhoďiť mu záchranný balíček. Úloha je pomerne náročná, vzhľadom na to, že v histórii súťaže sa ešte žiadnemu tímu nepodarilo zachrániť Joea. *Like*

PRIDAJ SA K ÚSPEŠNÝM

TEXT: NIKA MIČECHOVÁ, RADOVAN KOPEČNÝ | FOTO: ARCHÍV

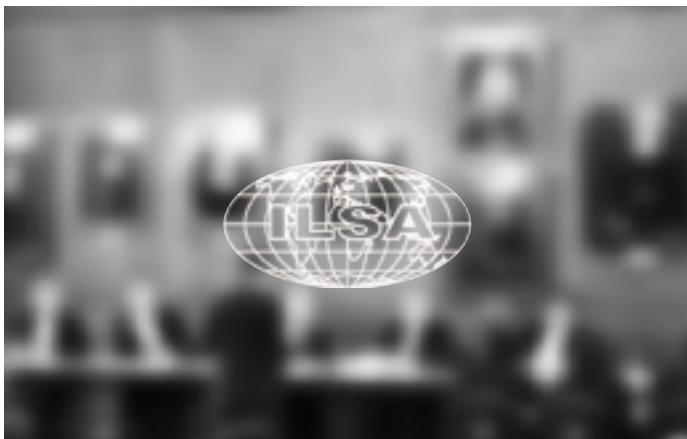

ŠTUDENTSKÝ KLUB

Študentský klub PEVŠ bol založený v septembri 2011 ako študentská organizácia, ktorej úlohou bolo pod vedením prezidenta Andreja Šebestu podporovať študentský život na všetkých fakultách Paneurópskej vysokej školy, organizovať kultúrne a športové podujatia, diskusie so známymi osobnosťami akademického i spoločenského života a stať sa akýmsi prostredníkom medzi študentmi a vedením školy.

Minulý akademický rok bol druhým rokom fungovania Študentského klubu, počas ktorého usporiadal niekoľko atraktívnych podujatí. Hneď na začiatku akademického roka Študentský klub pomohol všetkým študentom prvých ročníkov PEVŠ s úvodom do štúdia, výberom predmetov, užitočnými radami a prípravou balíčkov kníh za zvýhodnenú cenu, ktorú si študenti mohli uplatniť v predajniach Eurokódexu. Študentský klub organizoval vlnajšiu Beániu PEVŠ v Palace Games Clube, na ktorej zahrala kapela Iné Kafe a prestížni zahraniční dídžeji. Členovia sa podieľali aj na organizácii diskusií s ministrom spravodlivosti Tomášom Borecom a ministrom zahraničia Miroslavom Lajčákom, prezentovali školu na veľtrhu vysokých škôl VAPAC, pravidelne pripravujú Futbalové utorky a Športový deň PEVŠ. Športové podujatie ozvláštnili tenisom, volejbalom, futbalom, ping pongom, posilňovaním na TRX pásoch či dokonca laser tagom, biliardom a pokrom.

Medzi úspechy Študentského klubu PEVŠ možno zaradiť aj intenzívnu účasť na integrácii Paneurópskej vysokej školy do Európskej univerzitnej hokejovej ligy. Pod záštitou Študentského klubu sa školský floorbalový tím zúčastnil turnaja bratislavských vysokých škôl a univerzít v hale Elán. „Členstvo v klube je otvorené, a teda každý, kto má záujem podieľať sa na organizácii akcií študentského života, sa môže prihlásiť prostredníctvom tajomníka svojej fakulty alebo e-mailom na stklubmail@paneurouni.com“, hovorí prezident klubu Andrej Šebesta.

ILSA CHAPTER PEU

Zanietení študenti medzinárodného práva, máme niečo aj pre vás! ILSA PEU je pobočkou študentskej asociácie študentov medzinárodného práva. Pobočky pôsobia na právnických fakultách najprestížnejších univerzít po celom svete.

Pobočka u nás sa zameriava hlavne na organizovanie a realizáciu moot court-ov (simulovaných súdnych sporov, pozn. redakcie), prednášok a diskusií. Ak si pamätáte na prednášku o Zárazoch vesmírneho práva s prof. Stevenom Freelandom (University of Copenhagen, University of Western Sydney), tak ste si ju mohli vypočuť vďaka šikovným členom ILSA a doktorandke fakulty práva Lucii Belkovej. K ďalším diskusiám patrili „Migranti v centre pozornosti“ s riaditeľom Migračného úradu MV SR Ing. Bernardom Priecelom a Zuzanou Vatrálovou, vedúcou úradu z Medzinárodnej organizácie pre migráciu.

Ďalšou aktivitou bolo usporiadanie najprv fakultného kola a následne vo februári 2013 národného kola jednej z najprestížnejších súťaží v medzinárodnom práve verejnom – Philip C. JESSUP Moot Court Competition. Tím PEVŠ porazil tím študentov z Trnavskej univerzity a postúpil do medzinárodných vyraďovacích kôl vo Washingtone D.C. Naši študenti Matej Čieľ, Matúš Jarolín, Peter Lazar a Rebecca Wilson po návrate z celosvetového kola predstavili súťaž v exhibičnom vystúpení, ktoré malo priblížiť podmienky, zážitky, skúsenosti a najmä duch súťaže študentom, ktorí majú záujem zúčastniť sa i v nasledujúcom akademickom roku.

ILSA PEU zároveň podporuje účasť študentov aj na iných moot court-och. Začiatkom augusta 2013 dosiahli naši študenti Marek Anderle, Peter Plachý a Adam Šebesta vynikajúci úspech na svetovej súťaži v mimosúdnom urovnávaní súdnych sporov (ADR) v Hongkongu. „Najväčším úspechom za minulý akademický rok bola podpora nášho projektu Mootcourting z grantového programu Nadácie Tatra banky. Vedieť viac 2013,“ hovorí prezidentka ILSA Chapter PEU Katarína Dekánková.

SEDEM ŠTUDENTSKÝCH ORGANIZÁCIÍ, SEDEM RÔZNYCH PRÍBEHOV, KTORÝCH SA AJ VY MÔŽETE STAŤ ČLENMI. NAŠTARTUJTE SVOJU KARIÉRU UŽ NA ŠKOLE. VYBERTE SI JEDNU ZO SIEDMICH PONÚK NA ÚSPECH.

V októbri ILSA Chapter PEU organizovala prvú modelovú konferenciu Bratislava Model United Nations (BRAMUN) na PEVŠ. Ide o autentickú simuláciu zasadnutia Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov (Model UN) a jej ostatných multilaterálnych orgánov s aktuálnou témou – konflikt v Sýrii.

Absolvovanie akéhokoľvek simulovaného súdneho sporu (moot court), si môžete zvoliť aj v rámci študijného programu spomedzi výberových predmetov. Za účasť na moot courte môže získať až 5 kreditov (2 kredity za národné kolo + 3 kredity za medzinárodné kolo). „Tento rok sa okrem JESSUP-u sústreďíme na rozhodcovské konania. Ak sa chcete dozvedieť viac alebo rovno „mootovať“, neváhajte nás kontaktovať prostredníctvom e-mailu na peu.ilsa@gmail.com alebo na Facebook stránke ILSA Chapter PEU,“ dodáva prezidentka Katarína Dekánková.

PANEURÓPSKA MLÁDEŽ SLOVENSKA

Keď sa Bratislavská vysoká škola práva premenovala na Paneurópsku vysokú školu, nebol tento názov hneď všetkým jasný. A pritom už od roku 1923 existuje Paneurópska únia, ktorá položila základy pre vznik Európskej únie a ktorá aj dnes funguje na Slovensku a v ďalších 23 krajinách Európy. Paneurópska mládež je jej neoddeliteľnou súčasťou.

Združuje mladých ľudí, ktorých zaujímajú európske témy, radi cestujú na konferencie po celej Európe a stretávajú sa s veľvyslancami, politikmi, a odborníkmi na európske a zahraničné veci.

Paneurópska únia na Slovensku obnovila svoju činnosť v roku 1990. Jej pobočky v západnej Európe bojovali za pád železnej opony a presadzovali čo najrýchlejšiu integráciu strednej a východnej Európy do EÚ. Aj vstupu Slovenska do únie predchádzali desiatky konferencií, kde členovia Paneurópskeho hnutia presviedčali slovenských politikov o výhodách Európskej únie a o jej význame pre Slovákov. Paneurópska mládež zorganizovala za posledný rok dve diskusie na Paneurópskej vysokej škole. Pred študentmi sa spovedali minister spravodlivosti Tomáš Borec a podpredseda vlády a minister zahraničných vecí Miroslav Lajčák. Rozhovory s hosťami sa objavili vo viacerých slovenských médiách. Okrem aktivít na akademickej pôde organizovali mladí členovia Paneurópskej únie každý mesiac aj „Paneurópskej čaje“ – diskusie s veľvyslancami, politikmi a expertmi na európske záležitosti. Mladí ľudia tak dostali príležitosť osobne spoznať ľudí z prostredia politiky a diplomacie.

„V najbližšom období plánujeme organizovať konferencie o európskom práve, ľudských právach v EÚ, ale aj spoločnej ekonomickej vláde v Eurozóne. Okrem toho budeme pokračovať v organizovaní pravidelných Paneurópskych čajov a plánujeme začať aj s interaktívnymi prednáškami na stredných školách po celom Slovensku. No a v neposlednom rade nás čaká niekoľko medzinárodných konferencií, najbližšia už v októbri vo Viedni na Diplomatickej akadémii,“ prezradil Adam Šebesta, predseda Paneurópskej mládeže.

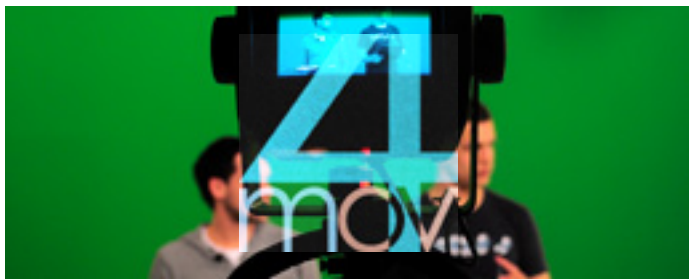
Aby to nebolo všetko len o práci a vážnych veciach, pravidelne organizujú aj teambuildingové eventy, stretávajú sa neformálne na chatách, pretekajú na motokárach a relaxujú pri káve v centre mesta. „Paneurópa je najmä o priateľstve, o neformálnych vzťahoch, veď práce majú ľudia dosť. Napriek tomu si členovia nájdu čas a aktívne pomáhajú pri organizácii našich eventov. Aj to ich učí nové veci,“ vysvetľuje Adam. Každý, koho zaujímajú európske a zahraničné témy a má chuť spoznať nových ľudí, je v Paneurópskej mládeži vítaný. Nájdete nás aj na Facebooku ako „Paneurópska mládež Slovenska“. Tešíme sa na vás! Veď spolu tvoríme novú Európu.

ELSA – THE EUROPEAN LAW STUDENTS' ASSOCIATION

Až 38 000 študentov – mladých právnikov z takmer 300 univerzít v 42 krajinách po celej Európe. Aj to je jedna z tvárí nezávislej a neziskovej organizácie ELSA, ktorá pôsobí na našej škole pod názvom ELSA Paneurópa.

Združenie mladých právnikov získalo niekoľko štatútov v medzinárodných organizáciách, ktoré pozná každý z nás. Spomeňme napríklad konzultatívny štatút v OSN konkrétne UNESCO, ECOSOC, UNCITRAL a pozorovateľský štatút v svetovej organizácii duševného vlastníctva WIPO. „Cieľom je prispieť k právnemu vzdelávaniu, pestovať vzájomné porozumenie a podporovať spoločenskú zodpovednosť študentov práva a mladých právnikov. Hlavným prínosom je účasť na odborných seminároch, diskusiách a konferenciách a simulovaných súdnych sporoch na pôde Paneurópskej vysokej školy, ako aj za jej hranicami,“ vysvetľuje Gabriela Stopková, prezidentka ELSA Paneurópa. „Najväčší úspech sme dosiahli celonárodným Simulovaným trestným procesom, na ktorom sa zúčastnili tímy z 5 právnických fakúlt a vyhrať mohli hodnotné ceny,“ dodáva Stopková. Ak chcete byť súčasťou ELSA, smelo kontaktuje jej prezidentku Gabiku na gabriela.stopkova@elsa.sk alebo navštívte stránku www.elsa.sk v sekcii Paneurópa. Príďte sa pozrieť na ELSA meeting organizovaný v pravidelných intervaloch. Viac informácií nájdete na ELSA nástenke pri študijnom oddelení na Fakulte práva alebo na Facebook stránke ELSA Paneurópa.

4MOV – ŠTYRI MINÚTY O VŠETKOM

Tisíce pozretí na YouTube a fanúšikov na Facebooku a vyše tridsať dielov študentsky podaných správ z domova i zo sveta. Od vzniku spravodajsko-publicistického formátu plného nadhľadu, humoru a trefných komentárov prešlo už trištvrte roka.

„Nie je veľa slovenských alebo českých videoblogov zameraných na aktuálne správy a udalosti. Prišlo mi to ako skvelý nápad priniesť niečo takéto na Slovensko,“ hovorí šéf produkčného tímu Vitaly Dmitriev. Vďaka profesionálnej výbave Mediálneho centra a s odbornou pomocou Mgr. Mikiho Gucmana a PhDr. Zory Hudíkovej PhD. dokázal tím 4mov vytvoriť úspešný formát obľúbený nielen u mladých.

Študenti pracujúci na projekte získavajú nielen profesionálne zručnosti, ale aj cennú prax. „Nemôžeme zabúdať, že každý v 4mov je študent na plný úväzok, poprípade zamestnaný. Preto nemožno venovať projektu veľa času,“ vysvetľuje Vitaly. Napriek tomu sa snažívi študenti môžu pochváliť úspechom svojej voľnočasovej aktivity. Viac ako 40 000 pozretí na YouTube, vyše 1200 fanúšikov na Facebookovej stránke a tri desiatky dielov, ktoré pozerajú a zdieľajú ľudia po celom Slovensku. Práca na projekte prináša ovocie každému zúčastnenému. „Niektorí moderátori majú omnoho lepšiu kvalitu mediálneho prejavu a improvizácie v porovnaní s obdobím, keď začínali. Jeden z nich dokonca dostal ponuku moderovať v jednej zo slovenských televízií,“ hrdí sa šéf Vitaly Dmitriev. „Ak má niekto záujem stať sa členom tímu 4mov, môže nás kontaktovať na 4mov.info@gmail.com a napísať pár slov o sebe,“ hovorí Vitaly, ktorý sa zaslúžil o to, aby 4mov bolo nielen otázkou mimoškolského hobby, ale aj akademického vyučovania. Nemusíte však byť iba „masmédiálci“. Na štyroch minútach o všetkom sa môžu podieľať študenti všetkých fakúlt PEVŠ.

ESN PEU – ERASMUS STUDENT NETWORK

Ak vás láka medzinárodné prostredie priamo v Bratislave, Erasmus Student Network Pan European University (ESN PEU) je pre vás ideálna študentská organizácia. ESN združuje po celej Európe až 30 000 členov, ktorí nadšene pomáhajú prichádzajúcim študentom na ich univerzity. Ak budete šikovní, možno to dotiahnete na platenú pozíciu priamo v Bruseli.

ESN PEU pôsobí na PEVŠ škole síce iba tretí rok, ale má za sebou niekoľko úspešných Welcome Weekov pre našich Erasmus študentov. Členovia pomáhajú odbremenoť školu a zároveň zlepšovať orientáciu prichádzajúcim zahraničným študentom. „Minulý rok sa nám podarilo naplno rozbehnúť aktívnu spoluprácu štyroch univerzít v Bratislave. Spolu tak pripravujeme kvalitnejší program pre všetkých Erasmus študentov. Našej sekcii sa podarilo niekoľkokrát zorganizovať Erasmus in Schools, ktorý je nosným projektom ESN pre tento kalendárny rok. Spolu so zahraničnými študentmi sme vyrazili do terénu stredných škôl, kde sme im predstavili rôzne kultúry, vysokoškolské štúdium a hlavne mobilitu Erasmus. Stredoškooláci tak mohli konverzovať v angličtine, na čo boli veľmi pozitívne ohlasy,“ hovorí prezident ESN PEU, Matúš Jarolín.

Keďže robiť program pre vyše päťsto študentov v Bratislave nie je najjednoduchšie, ESN PEU sa poteší všetkým záujemcom o Erasmus a všetko „international“. Je to zároveň ideálna možnosť skúsiť si Erasmus priamo v Bratislave a tak zistiť, či je Erasmus pre vás to pravé. Keď raz okúsíte čaro „multi-kulti“, neolútujete. Pre viac informácií kontaktujte Matúša na matus.jarolin@esn.sk alebo viceprezidentku Dominiku Mičechovú na nika.micechova@esn.sk

LIKE MAGAZÍN PEVŠ

Mladý a ambiciózný – taký je Like, študentský časopis, ktorý je s vami už od roku 2011. Držíte v rukách jubilejné desiate číslo, na ktorom spolupracoval zohraný tím redaktorov, fotografov, grafikov z radov študentov. Mladí ľudia zo všetkých fakúlt Paneurópskej vysokej školy rozhodnutí spraviť niečo pre seba i pre ostatných a byť v tom najlepších.

V apríli tohto roku uznalo kvalitu Likeu celé Slovensko. Na prestížnej súťaži Štúrovo pero získal striebornú medailu v kategórii vysokoškolské časopisy. Like poriadne zamiešal karty. Časopisy, ktoré si už po celé roky vymieňali víťazné priečky, zrazu prekvapila mladá zmena. „Máme skvelú redakciu plnú šikovných a najmä ochotných ľudí. Starší študenti z praxe ťahajú nováčikov dopredu, preto verím, že budúci rok budeme o stupeň vyššie,“ hovorí šéfredaktorka Zuzana Ihnátová. „Naši čitatelia, študenti PEVŠ, si zaslúžia čítať to najlepšie,“ dodáva.

Hoci je Like magazínom PEVŠ, nezostáva len na pôde PEVŠ. S úctyhodným nákladom 1500 kusov Like sám prekračuje hranice školy. „Máme pozitívne ohlasy aj z ostatných vysokých škôl a aj súkromných firiem bez toho, aby sme tam časopis poslali,“ hovorí šéfredaktorka Ihnátová. Články z magazínu Like si nájdu čitateľov aj skrz iné časopisy – napríklad Student Life, ktorý ich preberá pravidelne.

Prax, ktorú Like študentom poskytuje, si môžu zapísať aj do životopisu. Like má vlastné ISSN číslo, a teda je reálnym registrovaným časopisom. „Priniesť na pracovný pohovor hmatateľný dôkaz o praxi vás posunie výrazne dopredu. Niekoľko členov redakcie získalo dobrý džob aj vďaka Likeu,“ prezradila šéfredaktorka. V neposlednom rade je Like aj edukačná platforma. Dobrý písomný prejav nie je výsadou len novinárov, ale aj podnikateľov, manažérov či právnikov. Pomôcť sú pripravení aj odborní konzultanti PhDr. Zora Hudíková, PhD., PhDr. Sibyla Mislovičová a aj odborník v oblasti fotografie doc. h. Marián Pauer. „Vždy radi privítame nových členov,“ hovorí šéfredaktorka. „Stačí napísať na like.magazin@paneurouni.com a budete súčasťou tímu, ktorý má namierené na vrchol.“ Like

RÝCHLA FAREBNÁ A ČIERNOBIELA TLAČ

TLAČ A VÄZBA ZÁVEREČNÝCH PRÁC EXPRESNE AJ DO 1 HODINY

POTLAČ DARČEKOVÝCH PREDMETOV | VEĽKOPLOŠNÁ FOTOTLAČ

Tlačiareň S-print | Global plus s r.o. | Tematínska 10, 851 05 Bratislava | Tel.: 02/68 20 36 32

E-mail: vanerkova@s-print.sk

SME GENERÁCIA CESTOVATEĽOV. LETENKY KUPUJEME S KAŽDÝMI NOVÝMI SEZÓNNYMI TOPÁNKAMI. OTVÁRA JÚ SA PRED NAMI HRANICE A MOŽNOSTI, O KTORÝCH BY SA NAŠIM RODIČOM PRED DVADSIATIMI ROKMI ANI NESNÍVALO. PREČO NESPOJIŤ CESTOVANIE S UŽITOČNÝMI SKÚSENOSŤAMI DO ŽIVOTA?

TEXT: LENKA NEMEČKOVÁ | FOTO: ARCHÍV

AIESEC je inštitúcia, ktorá takúto možnosť ponúka. Je tu pre tých, ktorí chcú viac než len turistickú vyhlíadku v rímskom Koloseu či mesačné „leháro“ na pieskovej pláži na Srí Lanke. Chcú spoznávať svet taký, aký je. A chcú sa pri tom aj niečo naučiť – o živote, aj o sebe. Zahraničné stáže, aké AIESEC ponúka, sú skúsenosťou, ktorá sa hodí do albumu s fotografiami na sociálnych sieťach i do štruktúrovaného životopisu pri hľadaní práce.

AKO ZAČAŤ?

Pre tých, ktorí majú plán, kam ísť a čo tam robiť, je začať hľadať si stáž úplná hračka. Zapísať sa do systému na internete je záležitosť piatich minút. Študent však musí mať isté očakávania. „Záujemca si musí najskôr vyplniť prihlášku. Na internete alebo písomne u nás. Hneď na

začiatku si vyberie, o akú krajinu stážou pracovnú skúsenosť, no aj samostatnosť, ambíciu a zodpovednosť. Samozrejme, stáž v zahraničí nie je pre každého, ako hovorí aj Michaela Kadáková: „Človek si to musí vedieť dovoliť. Agentúra AIESEC si za sprostredkovanie berie poplatky a tie nie sú malé. AIESEC je investícia.“ Počítajte s tým, že aj keď odídete na rok do vysnívanej krajiny, bohatí sa z nej pravdepodobne nevrátite. „Mzda pri profesionálnych stážach väčšinou stačí na základné potreby a ubytovanie. Letenku a ostatné náklady si musí zabezpečiť každý sám.“ Nehovoriac o kultúrnych stážach, ktoré sú predovšetkým dobrovoľníckou prácou.

AIESEC JE INVESTÍCIA

Prečo vôbec ísť do zahraničia na stáž? Nestačí stáž na Slovensku? Argumentom môže byť i to, že so skúsenosťou, ktorú vám agentúra ponúka, sa ľahšie hľadá práca i na Slovensku. Každý HR

manažér vidí za zahraničnou stážou pracovnú skúsenosť, no aj samostatnosť, ambíciu a zodpovednosť.

Manazér vidí za zahraničnou stážou pracovnú skúsenosť, no aj samostatnosť, ambíciu a zodpovednosť. Samozrejme, stáž v zahraničí nie je pre každého, ako hovorí aj Michaela Kadáková: „Človek si to musí vedieť dovoliť. Agentúra AIESEC si za sprostredkovanie berie poplatky a tie nie sú malé. AIESEC je investícia.“ Počítajte s tým, že aj keď odídete na rok do vysnívanej krajiny, bohatí sa z nej pravdepodobne nevrátite. „Mzda pri profesionálnych stážach väčšinou stačí na základné potreby a ubytovanie. Letenku a ostatné náklady si musí zabezpečiť každý sám.“ Nehovoriac o kultúrnych stážach, ktoré sú predovšetkým dobrovoľníckou prácou.

KULTÚRNE...

Všeobecne platí, že stáže sú určené študentom a absolventom do dvoch rokov po skončení štúdia. Pod kultúrnou stážou možno chápať šesť- až osemtyždňový pobyt v krajine, kde študent svojou prácou pomáha miestnej komunite. Napríklad v školách, neziskových organizáciách alebo dokonca v samotnom AIESEC-u a jemu príbuzných organizáciách na celom svete. „Väčšinou sa stretneme s tým, že študenti učia napríklad angličtinu v materských či základných školách. Alebo niekedy stačí, že učíte o svojej krajine v rámci nejakého vzdelávacieho projektu. Cez AIESEC Slovensko momentálne beží projekt, kde štrnásť stážistov zo zahraničia robí dvojtyždňové semináre pre deti. Na nich sa deti učia prezentačným a komunikačným zručnostiam. Všetko prebie-

Študentka FM Júlia Švandová na Srí Lanke

ha v angličtine, takže zároveň si rozvíjajú jazyk,” hovorí Kadáková. Jazyk si ale zlepšujú aj stážisti.

Kultúrna stáž je pre každého, kto je otvorený svetu a chce využiť, čo mu ponúka. Pokryté má väčšinou ubytovanie a aj časť stravovania, všetko ostatné má vo vlastnej réžii. A ako to môže dopadnúť? Aj ako niekoľko týždňový pobyt na exotickej Srí Lanke medzi deťmi, ktorým zlepšíte šancu na život. Podobne, ako sa to podarilo aj našej študentke PEVŠ Júlii Švandovej. Zabojovala a podarilo sa jej zbierať peniaze na topánky pre deti v škole, v ktorej učila. „Bol to jeden z mojich najsilnejších zážitkov. Vela som sa naučila a videla iný svet, čo ma v mnohom inšpirovalo a zmenilo pohľad na ľudí a na život,” spomína Júlia. „Zbierka vznikla čisto z mojej ini-

ciatívy. Denne som učila v škole a od učiteľov počúvala príbehy detí o tom, ako mnohé nemajú rodičov alebo ich rodičia bijú, poprípade nútia žobrať na ulici. Nemohlo mi to byť ľahostajné.” Júlii nakoniec pomohli rodičia a priatelia na Slovensku. Založila zbierku, do ktorej sa zapojilo cez sto ľudí a vyzbieralo sa 1200 eur. „Počas rozlúčkovej ceremónie, ktorú pre mňa škola zorganizovala, dostalo každé dieťa písacie potreby, sladkosť, teplý obed a najchudobnejšie aj topánky a ponožky, ktoré nosia k školskej uniforme. Pre školu som kúpila zvukový systém, rečnícky stojan a postavili sme pre deti ihrisko,” rozpráva Júlia.

... ČI PROFESIONÁLNE?

Pre profesionálnu stáž platia iné pravidlá. Vyžaduje si jazyk na excelentnej úrovni – väčšinou

ČO JE AIESEC?

AIESEC je najväčšia medzinárodná študentská organizácia. Poskytuje vzdelanie a praktické skúsenosti študentom a čerstvým absolventom prostredníctvom zahraničných stáží, členstva, konferencií a projektov.

Vďaka členstvu v AIESEC máš možnosť pracovať v kolektíve mladých ľudí a byť neustále v kontakte s medzinárodným prostredím. Členom sa môže stať študent denného aj externého štúdia a pracovať tak na svojom osobnom a profesionálnom rozvoji.

Výhody členstva:

- práca v tíme a rozvoj líderských schopností
- aktívne vzdelávanie (tréningy, semináre, workshopy, národné a medzinárodné konferencie)
- získavanie pracovných skúseností v oblasti ľudských zdrojov, projektového manažmentu, predaja, marketingu a financií
- možnosť organizovať projekty, konferencie a iné udalosti
- priamy kontakt s firemným sektorom
- budovanie siete kontaktov na Slovensku a v zahraničí
- odhalenie vlastného nadania a talentu.

KULTÚRNE STÁŽE ZA ROK 2012:

AIESEC Slovensko:	136 aplikanto	109 vycestovaných
AIESEC Bratislava:	41 aplikantov	30 vycestovaných

PROFESIONÁLNE STÁŽE ZA ROK 2012:

AIESEC Slovensko:	109 aplikantov	65 vycestovaných
AIESEC Bratislava:	39 aplikantov	19 vycestovaných

Zdroj: AIESEC Bratislava

anglický. Prednosťou je ďalší jazyk na dobrej úrovni, no nemusí byť podmienkou. Vycestovať možno na šesť až dvanásť mesiacov. Najčastejšie sú v ponuke miesta z oblastí financií, predaja, manažmentu, marketingu a PR či HR. Veľa ich je i v oblasti IT. Treba si však vyberať a komunikovať so svojim kontaktom v agentúre. Ten je tam na to, aby pomohol aj s výberom, aj so sprostredkovaním. Proces od prihlásenia do systému až po podpis zmluvy s firmou v zahraničí môže trvať aj tri mesiace. Potom si už stačí zbalit kufre a nasadnúť na lietadlo.

„Každému stážistovi je pridelený človek, ktorý sa o neho stará v krajine, kam príšiel,” opisuje spôsob spolupráce medzi pobočkami AIESEC-u vo svete. „On je tam na to, aby sa uistil, že všetko

prebehlo v poriadku – práca, ubytovanie a podobne. Môže mu pomôcť aj zorientovať sa v meste.” Tento človek je tu aj na to, aby kontaktoval agentúru, ak má stážista nejaký problém a potrebuje sa vrátiť domov. „Aj to sa môže stať. Nikto ho tam nemôže držať, ak sa mu niečo nepáči – pracovné podmienky alebo čokoľvek iné,” vysvetľuje ďalej Kadáková. AIESEC má svoju vlastnú hierarchiu: lokálne pobočky, národné, a potom nadnárodné. Takže každý problém možno riešiť, aj keď ho niekedy treba posunúť na „vyššie inštancie”. *likv*

DUBOVCOVÁ-NESTARCOVÁ: NAŠÍM NAJVÄČŠÍM SNOM JE DOSTAŤ SA NA OLYMPIÁDU

TEXT: RADOVAN KOPEČNÝ | FOTO: PAVOL UHRÍN

MLADÉ, TALENTOVANÉ A NAJMÁ PANEURÓPSKE! PLÁŽOVÉ VOLEJBALISTKY NATÁLIA DUBOVCOVÁ Z FAKULTY MASMÉDI A DOMINIKA NESTARCOVÁ Z FAKULTY EKONÓMIE A PODNIKANIA SA V LETE ZARADILI MEDZI SVETOVÚ ŠPIČKU. PREZRADILI, AKO STÍHAJÚ REPREZENTOVAŤ SLOVENSKO PO CELOM SVETE A AKÉ TO JE Z GRAND SLAMU UTEKAŤ ROVNO NA ŠTÁTNICE.

AKO STE SA DOSTALI K VOLEJBALU?

Natália: My sme volejbalová rodina. Mama reprezentovala Československo, má medailu z majstrovstiev Európy, otec hrával aj trénoval, starký a strýko boli rozhodcovia. Jablko nepadlo ďaleko od stromu.

Dominika: K volejbalu som sa dostala náhodou. Moja staršia sestra začala chodiť na volejbal a ja som v tom čase skončila s jazdou na koni. Vedela, že dlho neobsedím, a tak sa spýtala trénerky, či by som mohla prísť aj ja. Tak som prišla...

STE SPOLU PÄŤ ROKOV, SPOMÍNATE SI NA SPOLOČNÉ ZAČIATKY? ČO VÁM Z TÝCH ČIAS UTKVELO V MYSLI?

D: Nebolo to až tak dávno. Natáliin otec hľadal niekoho, s kým by mohla hrať. Oslovil mňa a hneď na začiatku sme si povedali, že

do toho ideme naplno. Začiatky neboli ľahké, nemali sme peniaze na cestovanie a ani žiadne body. Išli sme od nuly a stávalo sa nám, že sme prišli na turnaj a dúfali, že niekto nepríde, a tak by sme sa mohli dostať do kvalifikácie. Všetci prišli, a tak sme nasadli do auta a išli z Ríma domov.

N: Išli sme hrať do Číny kvalifikáciu – tam prehráte jeden zápas a idete domov. Ani na nás nestihol doľahnúť časový posun a už sme boli doma.

PO TAK DLHEJ DOBE UŽ MUSÍTE BYŤ AKO SESTRY. FUNGUJE MEDZI VAMI TELEPATIA? NELEZIETE SI NA NERVY?

D: Predtým, ako sme začali spolu hrať, sme sa vôbec nepoznali. Sadli sme si však veľmi dobre. Trávime spolu veľa času, vychádzame skvele, ale na spoločné kavičky vo voľnom čase nechodíme. Ja som veľký „bordelár“

a Natália väčší. A keď ja jej musím povedať, nech si po sebe upraje, to už je niečo. Doma mi ani neveria (smiech).

N: Keď skončí sezóna, tak si aj mesiac či dva ani nezavoláme (smiech). Samozrejme, že niekedy si lezieme na nervy. Ale nehrať sa nám dobre, keď na seba zazeráme, tak to radšej nerobíme. Na ihrisku musíme mať pohodu.

PRE FANÚŠIKOV MÁTE BLOG A STRÁNKU NA FACEBOOKU. MNOHÍ ŠPORTOVCI MAJÚ NA TOTO PR TÍM A NEDÁ MI NESPÝTAŤ SA – SPRAVUJETE TO NAOZAJ VY?

N: PR tím ma rozosmial. Pri článku je vždy moje alebo Dominikine meno a my sme naozaj autorkami. Nevieť si predstaviť, že by to niekto písal za mňa. Máme však IT anjela Paľa Uhrína, ktorý je športový fotograf a niekedy s nami chodí na turnaje. Kým my

sme ešte na kurtoch, on rýchlo vloží výsledky a fotky zo zápasov na Facebook.

CESTUJETE NA SÚSTREDENIA, TRÉNINGY A TURNAJE PO CELOM SVETE. AFRIKA, ARGENTÍNA, KANÁRSKE OSTROVY, ČÍNA... KDE SA VÁM NAJVIAC PÁČILO A KDE NAJLEPŠIE HRALO?

N: Predsa tam, kde sme dosiahli najlepšie výsledky! V Poľsku je neskutočná atmosféra a diváci, každý turnaj je niečím špecifický, je to volejbalová krajina. V Ríme sme vlni prvýkrát postúpili do hlavnej súťaže na Grand Slame a tento rok tam získali piate miesto. Navyše, tam až tak nefúka, čo nám vyhovuje. A v Holandsku sa mi páči preto, že je tam stále škaredé počasie (smiech).

D: Najradšej mám Nórsko a Švajčiarsko, aj keď to nie sú beach volejbalové krajiny. Je tam krásne

prostredie a to, ako je o nás ako o hráčov postarané, je skvelé.

KTORÁ KRAJINA VYCHOVÁVA NAJLEPŠIE SÚPERKY?

D: Jednoznačne Brazília a USA. Hlavne v Brazílii majú veľmi širokú základňu. Niet sa čo čudovať – ak sa niekto narodí na pláži, môže trénovať denne celý rok. A ak má talent, určite si ho niekto všimne.

PRI SLOVÁCH BEACH VOLEJBAL SI ČLOVEK PREDSTAVÍ PRÁVE SLNEČNÚ BRAZÍLSKU PLÁŽ. REALITA VIE BYŤ INÁ – V PRÍPADE MAJSTROVSTIEV EURÓPY 2012 V DEN HAAGU SPOMÍNATE DÁŽĎ A SILNÝ VIETOR.

N: Najviac ma vie rozosmiať, keď niekto hovorí, aké to je super, že si nemusíme baliť veľa vecí na oblečenie, iba plavky. A potom sedím v Holandsku v zimnej bunde a čiapke, pod dáždnikom, trasím sa zimou a pýtam sa, či aj toto mi niekto závidí.

V LETE STE SA UMIESTNILI MEDZI SVETOVÚ ŠPIČKU V PLÁŽOVOM VOLEJBALÉ VÝBORNÝM DEVIATYM MIESTOM. ČO PLÁNUJETE ĎALEJ? AKÝ JE VÁŠ BEACH VOLEJBALOVÝ

SEN?

D: Naším najväčším snom je dostať sa na olympiádu v Rio de Janeiro. Tento rok v októbri sú ešte dva Grand Slamy svetovej série v Pekingu a Sao Paole. Predtým by sme chceli ísť na sústredenie, pretože medzi Grand Slamami je prestávka vyše päť týždňov a musíme trénovať, aby sme z toho nevypadli. **N:** Rio by bol splnený sen, ale to je ešte ďaleko. Verím, že keď sa nám bude takto dariť aj naďalej, tak sa aj olympiáda podarí.

V DECEMBRI 2012 STE ZÍSKALI PARTNERA VYSOKOŠKOLSKÝ ŠPORTOVÝ KLUB PANEUROP A ČO VÁM TO PRINIESLO A AKO TO VNÍMATE?

D: Prinieslo nám to veľmi veľa. Bez podpory Paneurópy by sme nemohli tak kvalitne trénovať a ani cestovať na turnaje. Na turnajoch zbierame body do svetového rebríčka, a to je pre nás najdôležitejšie. Veľmi sa teším, že sme v tomto klube a vnímam to ako veľkú výhodu. **N:** Som veľmi vďačná klubu za to, že môžem trénovať naplno. Bola som na verejnej škole a viem oceniť rozdiel v prístupe a snahe

ukázať, že športovať a študovať sa dá naraz.

V POLOVICI MÁJA STE ODLIETALI NA GRAND SLAM DO ARGENTÍNY – AKO STE ZVLÁDLI SKÚŠKOVÉ A ŠTÁTNICE?

D: Hneď po príchode z Argentíny som išla rovno na štátnice. Pred dvoma rokmi som to isté zažila pri bakalárskych štátniciach, keď som pár hodín predtým priletela z Číny. Nakoniec som to zvládla a veľmi som sa tešila. **N:** Boli už aj tri skúšky za dva dni, ale inak to nejde, keď sme stále preč. Keďže na jar chodíme na sústredenie mimo Slovenska, som pripravená, že skúškové bude zhustené. Niekto sa modlí, nech urobí štátnice – ja, aby som bola doma, keď budú.

KEDY ÚSPEŠNÉ A VYŤAŽENÉ PLÁŽOVÉ VOLEJBALISTKY STIHLI NAPÍSAŤ ZÁVEREČNÉ PRÁCE?

N: Na poslednú chvíľu, po nociach... Asi nebudeme dobrý vzor pre ostatných. Pomohla mi moja skvelá školiteľka Eva Režňáková. Mala pochopenie pre to, čo robím a veľakrát mi vyšla v ústrety. Týždeň pred deadlineom sa ma

starostlivo spýtala: Natália, viete, kde tlačia expresne do dvoch hodín bakalárky?

TAKŽE ING. DOMINIKA NESTARCOVÁ A BC. NATÁLIA DUBOVCOVÁ. TITUL VO VRECKU, ČO ĎALEJ?

N: Predsa naháňať sa za ďalším! **D:** Pokračujem na FEP PEVŠ na treťom stupni štúdia. Do práce zatiaľ nechystám, pretože beach volejbal robím naplno a inak to ani nechcem. Nevieť si predstaviť toho blázna, ktorý by ma zamestnal (smiech).

NATÁLIA, JE TO PRÍJEMNÁ VZÁCNOSŤ, KEĎ MÁ SLEČNA 189 CM. AKO TY VNÍMAŠ SVOJU VÝŠKU?

N: Všade dočiahnem, všetko vidím (smiech).

DOMINIKA, SI OD NATÁLIE O ŠEŠŤ ROKOV STARŠIA. VNÍMALA SI NIEKEDY TENTO VEKOVÝ ROZDIEL? NAPRÍKLAD V ZAČIATKOCH – NEPOZERALA SI NA ňU POCHYBOVAČNE?

D: Nie, vôbec. Vedela som, že Natália je talent a ak budeme na sebe obidve tvrdo pracovať, môžeme sa niekam posunúť a niečo spolu dokázať. *Like*

LETNÁ ŠKOLA? ÁNO

TEXT: MARTIN KRIDLÁ | FOTO: PAULA VILSONE

ŠTUDOVAŤ POČAS ĽETA VYZERÁ NA PRVÝ POHĽAD BIZARNE. FENOMÉN LETNÝCH ŠKÔL (V ZAHRANIČÍ ZNÁMY POD NÁZVOM SUMMER SCHOOL) SI VŠAK POMALY NACHÁDZA SVOJE MIESTO AJ NA SLOVENSKU. NAŠI ŠTUDENTI ČESTUJÚ DO SVETA NA PRESTÍŽNE LETNÉ ŠKOLY. SLOVENSKÉ UNIVERZITY SA SNAŽIA PRILÁKAŤ CUDZINCOV NA SLOVENSKO.

SUMMER SCHOOL

Pri spomienkach na leto si väčšina z nás predstaví krásnu pláž s bielym pieskom a azúrovou vodou. Žiaden stres, teplo a slnko. Sú však študenti, ktorým nestačí pocit voľnosti a sladkého ničnerobenia. Svoj čas chcú využívať na zdokonalenie vedomostí – jazykových aj odborných, získanie skúseností, spoznanie nových miest, kultúr a ľudí. V dnešnej dobe je ponuka

letných škôl naozaj pestrá. Je len na chuti a výbere študentov, akú krajinu, univerzitu a program si vyberú.

ČO JE LETNÁ ŠKOLA?

Letná škola je názov pre predmety, kurzy alebo moduly, ktoré univerzity ponúkajú počas letných prázdnin – pre svojich, ale i ostatných študentov alebo ľudí z praxe. Na študentoch zostáva rozhodnutie, aký typ, aké množ-

stvo predmetov a akú formu výučby si zvolia. Po úspešnom absolvovaní letnej školy je každý študent ohodnotený známkom a kreditmi (platí pre letné školy v rámci Európskej únie, pozn. red.). Absolventi majú možnosť požiadať o uznanie letnej školy na svojej univerzite.

PRE KOHO JE URČENÁ?

Letné školy sú určené pre študentov, ale aj ľudí z praxe. Žiaden

vekový limit neexistuje. Nie je vôbec výnimkou, že v jednej aule sa stretnú ľudia s vekovým rozdielom i 20 rokov.

DOJMY Z PRVEJ RUKY

Naši študenti, Dominika Mičechová (fakulta masmédií) a Martin Kridla (fakulta práva), neváhali, sami si našli, prihlásili sa a úspešne absolvovali letné školy v zahraničí.

Dominika Mičechová: „Namiesto letného leňošenia som absolvovala Riga Summer School – Find, Feel, Film v Lotyšsku. Už názov prezrádza, že išlo o filmovú školu. Počas ôsmich absolútne nabitých a intenzívnych dní sme mali prednášky o teórii a skúsenostiach z nakrúcania dokumentárnych filmov (tzv. fieldwork). Išlo o prácu na mieste, editovanie filmu a záverečný ceremoniál, kde naše diela mali svetovú premiéru za účasti poroty zloženej z uznávaných lotyšských odborníkov. Všetci študenti bývali na jednom internáte. Ako najväčší zážitok si spomínam na International Dinner. Väčšina krajín pripravovala jedlo, ktoré obsahovalo cibuľu. Počas varenia skoro celá kuchyňa plakala. Čas na spoznanie mesta veľmi nebol, ale program bol zorganizovaný tak, že sme to aspoň trochu stihli. Témou dokumentov boli ostrovy Rigy, vďaka čomu každá skupina študentov spoznala minimálne ten svoj. 24 študentov z 13 krajín vytvorilo kultúrny mix, v ktorom som načerpala neskutočné množstvo inšpirácie. Skúsenosť určite neľutujem a najradšej by som podobnú letnú školu absolvovala aj budúci rok!

Pred letnou školou som získala lotyšské štipendium na základe vyplnenia dotazníka, motivačného listu a výpisu známok. Letnú školu som úspešne zvládla a kredity za Riga Summer School si určite nechám uznať na PEVŠ."

Martin Kridla: „Po absolvovaní letnej školy NICLAS, ktorú minulý rok zorganizovala PEVŠ v spolupráci s Universität Wien, som sa rozhodol tento rok uchádzať o miesto na letnej škole London School of Economics and Political Science v Londýne (LSE, pozn. red.). Hneď po splnení podmienok (celkový študijný priemer do 1,5 a jazykové znalosti na úrovni IELTS 7.0) som bol prijatý a vybral som si predmet zameraný na medzinárodné obchodné súdne spory a medzinárodnú obchodnú arbitráž. Program bol rozvrhnutý do troch týždňov. Každý pracovný deň sme mali doobeda hodinový seminár v skupine 12 študentov. Poobede nás čakala spoločná trojhodinová prednáška. S väčšinou študentov som sa potom opäť stretol v knižnici, kde sme pokračovali v práci a príprave na ďalší deň. Štúdium bolo ako vlak. Ak ste raz zmeškali, bolo takmer nemožné to dobehnúť. Počas letnej školy som sa zoznámil s ľuďmi z každého kontinentu (okrem Antarktídy). Zaujímavými podujatiami boli tzv. networking stretnutia, kde sa zišli ľudia zo všetkých predmetov pri dobrom občerstvení a mali možnosť sa navzájom spoznať. Nezabudnem ani na prvý deň. Prednášajúci nás zavolať po škole na pivo, kde sme sa odborne i neodborne zhovárali až do večera. Za najväčší prínos letnej školy považujem prvotriedne vzdelanie, spoznanie zaujímavých ľudí, vyskúšanie skvelých študijných podmienok na LSE a mnoho nových priateľstiev. Letnú školu som úspešne zvládol a bez váhania si podám žiadosť o uznanie kreditov na PEVŠ."

PROGRAM AKCIÍ PANEURÓPSKEJ VYSOKEJ ŠKOLY

25.9

Opening semester party

The Club

16.10

Imatrikulácie

The Club

19.11

Beánia

Majestic Music Club (MMC)

4.12

Goodbye semester party

The Club

PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA

Študentský klub PEVŠ

POTULKY PO INDII

V INDII SOM BOLA POČAS TOHTO LETA CELÝ JEDEN MESIAC. NA MOJU PRVÚ CESTU AUTOM Z LETISKA NIKDY NEZABUDNEM. V ŠOKU, S OTVORENÝMI ÚSTAMI A SO SLZAMI V OČIACH SOM SLEDOVALA SVET OKOLO MŇA – MESTO BOMBAJ, MNOŽSTVO HO-LUBOV, HAVRANOV, POULIČNÝCH PSOV, MAČIEK, POTKANOV, ÁUT, ŠPINY A SMOGU...ALE AJ ŽOBRAJÚCE DETI A ŽENY NA ULICIACH A KRÍŽOVATKÁCH, RODINY ŽIJÚCE NA CHODNÍKOCH A ICH PRÍSTREŠKY Z PLECHU A PLACHIET. KEĎŽE VYTIAHNUŤ ZRKADLOVKU NA ULICI BOLO NEBEZPEČNÉ. VÁČŠINU FOTIEK SOM ODFOTILA TELEFÓNOM, NALEPENÁ NA OKNE POČAS JAZDY V AUTE. TU JE VÝBER NAJZAUJÍMAVEJŠÍCH MOMENTOV Z KRAJINY KONTRASTOV.

TEXT: SILVIA SLIVIAKOVÁ | FOTO: SILVIA SLIVIAKOVÁ

AKO NESTRATIŤ NADŠENIE PRE ŠTÚDIUM

V MNOHÝCH Z NÁS EŠTE DOZNIEVAJÚ SPOMIENKY NA UPLYNULÉ LETNÉ MESIACE. ALE V ISTOM OKAMIHU TREBA ZOBRÁŤ VECI DO RÚK, ZBALIŤ PLÁŽOVÉ DEKY A PIKNIKOVÉ KOŠE. NAMIESTO TOHO SI TREBA DO RUKY VZIAŤ PERO, POZHŇAŤ KNIHY Z KNIŽNÍC A VRÁTIŤ SA DO ŠTUDIJNÉHO REŽIMU. A MOŽNO LEPŠIE NEŽ VRÁTIŤ SA DO STARÝCH KOLAJÍ, BY BOLO ZAČAŤ NANOVO. ROZBEHNÚŤ ŠKOLSKÝ ROK S ENTUZIAZMOM, ZÁPALOM A NADŠENÍM. AKO SA DOPRACOVAŤ K NIEČOMU TAKÉMU?

Nový školský rok je vždy zmena. Zmena, ktorá nadíde po prázdninách plných zábavy a dobrodružstiev. A hlavne zmena, na ktorú sa aj tešíme. Vstupujeme doň s novými nápadmi, plánmi, predstavami, ako by sme si želali, aby tento rok vyzeral. No prečo

sa tak často stáva, že zo všetkých našich priání a predstáv tak rýchlo upustíme? Prvotné nasadenie nedokážeme udržať dlhšie než prvých pár dní, maximálne pár týždňov. Chýba nám motivácia, dôvod, pre ktorý by sme videli zmysel v našom úsilí.

JE TU PROBLÉM

Psychológia je známa svojimi teóriami o motivácii. Snaží sa definovať nejaké univerzálne motívy, ktoré človeka podnietia k určitým skutkom alebo činnostiam. Keď hovoríme o prostredí školy a začiatku školského roka,

treba sa zamyslieť nad príčinami zlyhania našich predsavzatí ohľadom školy či nášho štúdia a prospechu. Popri celkom zrejmých pohnútkach v zmysle „keď som hladný, idem sa najesť“, sú motivácie študentov k vynikajúcim výsledkom menej jasné.

Tím psychologov z univerzity v Cambridge za najvýznamnejšiu príčinu poklesu študentovej snahy o dobrý výkon považuje práve strach z vlastného neúspechu. Znie to možno paradoxne, ale podobné obavy môžu mať za následok ústupky pred pôvodným plánom, keďže študent nechce vyzeráť pred ostatnými hlúpo. Myslí si, že v prípade, ak by napríklad vynaloženej snahy neuspel, mohol by v očiach druhých vyzeráť neschopne, tak radšej nemá vysoké méty a uspokojí sa s priemerom. V istom zmysle je veľkým problémom aj nezaujem či ľahostajnosť voči štúdiu. Hlavne v dnešnej dobe, keď ísť na vysokú školu je samozrejmou vecou, sa jej výberu nevenuje až taká pozornosť. A tak sú mnohí študenti nespokojní, nebaví ich, čo študujú, niečo ešte, aby sa nejako výraznejšie zapájali. V takom prípade nemajú ambície niečo dokázať, vystúpiť z davu a zapracovať na sebe a svojom vzdelaní.

ŽEŇTE SA VPRED!

Môžeme teda zhrnúť, že študentova snaha o dobré výsledky závisí síce od jeho vnútornej motivácie, ale výrazne ju ovplyvňujú aj názory druhých. Vlastné pohnútky byť lepším sa tak dopĺňajú o rozmer súťaživosti a porovnávaní sa s ostatnými. Človeku tak nestačí prekonať len sám seba, ale túži po prekonaní ostatných. Chce im dokázať, že má navrch alebo minimálne, že nie je horší než oni. Ako však poukazuje americký psychológ Andrew Elliot: „Ak sa študent uspokojí len s vyhýbaním sa neúspechu, stráca motiváciu byť lepším. Dokonca, oveľa častejšie prežíva stres, úzkosť či strach, keďže sám sebe prestáva veriť.“ Mohli by sme povedať, že takýto študent sa potom prestáva snažiť niečo dosiahnuť. Ostáva len pri tom, aby nejako školu „preplával“ a štúdiu sa venuje len veľmi povrchovo, keďže nemá žiadne vyššie ambície.

MAREK MADRO

Študent bakalárskeho ročníka Fakulty psychológie na PEVŠ. V minulosti sa angažoval v pomoci mladým v rôznych krízových životných situáciách na Slovensku a v Čechách. Založil viaceré neziskové projekty pôsobiace v tejto oblasti. Stojí za vznikom a organizáciou úspešnej online psychologicko poradne pre mladých IPčko.sk, ktorá získala ocenenie Projekt roka. Taktiež pracuje ako expertný hodnotiteľ vo viacerých grantových výzvach EÚ.

Je to teda aj na učiteľoch, keďže ich úlohou by malo byť vzbudiť v študentoch túžbu po vedomostiach. Vyvolať v nich záujem a aktívny prístup. V prípade, že by sa to podarilo, skupina takto motivovaných študentov má silu podobne usmerniť aj ostatných.

NETREBA TO PREHŇAŤ S PRÍSNOŠŤOU

No nie vždy to takto funguje. Namiesto toho, sa oveľa častejšie stretávame s javom, ktorému v odbornejších kruhoch hovoríme prokrastinácia. Aj pre študentov oveľa lepšie znie, keď začudovaným rodičom povedia, že úspešne prokrastinujú, než aby si priznali, že už hodiny sa nedokážu sústrediť na učenie. Percento prokrastinujúcich študentov neustále narastá. Veď uznajte sami, koľkokrát ste sa prichytili pri tom, že neustále odkladáte plnenie študentských povinností. Všetko robíte až na poslednú chvíľu, aj keď ste o úlohe či termíne testu vedeli už mesiac dopredu. Jeden z nedávnych výskumov dokázal, že takéto stavy majú na svedomí naše vlastné presvedčenia, ktoré si akoby prehrávame v hlave. Vety typu „musím to spraviť dobre, inak som nula“ zvyšujú vnútorné napätie, spôsobujú úzkosť a ešte väčší stres. A tak je študent nielen pod tlakom toho, či zo skúšky vyletí alebo nie, ale pridáva si aj vlastné požiadavky. Ak to nedokáže, klesne vo svojich vlastných očiach. Bude sa hanbiť sám pred sebou. Preto sa zdá jednoduchšie nevynaložiť

žiadne úsilie, aby tým uchránil seba samého. Ak zlyhá, vždy si môže povedať „keby som sa učil, určite by som bol najlepši“. Ellis a Knauss tak prišli k záveru: „Najväčšími prokrastinátormi sa stávajú práve tí najambicióznejší študenti. Sú nimi tí, ktorí majú na seba najväčšie požiadavky a chcú uspieť takmer vo všetkom. A miesto toho, aby v prípade neúspechu utrpelo ich vlastné ego, radšej nesplnia úlohu vôbec.“

ČO S TÝM?

Hovorili sme o ľahostajnosti voči štúdiu. V tomto prípade nemusia robiť hneď zásadné zmeny a skúšať iné školy. Možno predsa len, keď ste si školu vybrali, niečo z toho vás oslovilo. Skúste si to pripomenúť. Snažte sa vidieť vo vašom štúdiu to, čo sa vám na ňom páči. Škola nie je len nutnosť, ktorú musíte absolvovať. Hodiny strávené v knižnici nemusia znamenať stratu času. Investujete do svojej budúcnosti a budujete si základ vedomostí, ktoré ešte raz možno využijete, ani neviete ako. Základom teda je študovať niečo, čo vás baví. Vybrať si z ponuky predmetov nielen tie, ktoré majú najviac kreditov za „lacnú“ skúšku. Skúste možno zaexperimentovať a vyskúšať aj niečo iné, čo vás zaujíma.

SPOZNAJTE TÚ SVOJU MOTIVÁCIU

A neúspechy? Je normálne, že občas to nevyjde, že sem-tam sa pritrafí aj horšia známka, ale to je tak pri všetkom. Raz sme hore, inokedy dole. A preto nemá zmysel vzdávať sa svojich

snažení. Nebojte sa neúspechu. Nabudúce vám to možno vyjde. Veď ste to vy, pre koho sa učíte. Neuspokojte sa s priemerom, choďte si za svojimi cieľmi. Možno práve vy sa stanete tými, ktorí podnietia aj ostatných k tomu, aby sa rozhodli ísť až za hranice svojich možností. Pozeranie na to, čo robia druhí a ako to robia, vás možno len zbytočne zdeptá. Ísť vlastnou cestou je rozhodne lepšie. Už len to, že vy viete, koľko času na učenie potrebujete, ako aj kedy sa vám najlepšie zapamätávajú potrebné fakty a vedomosti.

Neviem vám zaručiť, že tentoraz vám váš počiatočný študentský zápal vydrží až do ďalšieho leta. Istotne však viem, že keď je to niečo, čo robíte s radosťou a so záujmom, ide to ľahšie. Prekonaním strachu si dodáte odvahy a už vás nič nezastaví. Pravdaže, tak ako to býva pri všetkých predsavzatiach, je na mieste, aby boli reálne. Nečakajte, že urobíte hneď zázraky. Zo začiatku si možno kladte nižšie ciele, lebo nie nadarmo sa hovorí „pomaly ďalej zájdeš“. Netreba sa báť vlastných ambícií či očakávaní. Je dobré ich mať, rovnako ako aj mať na pamäti, že každý začína od nuly. Ak máte jasno vo svojich životných ambíciách a ak viete, že škola a celé štúdium nie je cieľom, ale len prostriedkom k cieľu. Že nahromadené vedomosti vám majú ďalej pomôcť v živote a budúcej profesii. Že pár školských neúspechov neznamená koniec sveta a už vôbec nie vašu osobnú prehru. Potom ako to praví už spomínaný Elliot: „Takéto hodnoty nás síce nepovedú priamo k dosiahnutiu želaných úspechov, ale zaručene v nás vzbudia motiváciu potrebnú k tomu, aby sme ich dosiahli“.

Tak vám teda všetkým prajem tú správnu chuť do štúdia a vlastného vzdelávania! *like*

TEXT: MAREK MADRO

MUST-HAVE TEJTO JESENE!

PRIPRAVILA: MIROSLAVA MICHALKOVÁ

1

2

3

4

5

8

7

6

9

10

NIEČO MODRÉ, NIEČO KÁROVANÉ A NIEČO VTIPNÉ... AJ TAKTO MOŽNO V SKRATKE POPÍSAŤ TRENDY NADCHÁDZAJÚCEJ SEZÓNY. PREDSTAVUJEME VÁM VYCHYTÁVKY, BEZ KTORÝCH SA V JESENI ŽIADNA MÓDNA MANIAČKA NEZAOBÍDE.

1. Oxford(ky) Nízke šnurovacie poltopánky, ktoré pôsobia trochu chlapčensky – to je ono! Nosia sa k zúženým ležérnym aj elegantným nohavičiam, vyvarujte sa však kombinácie so sukňou či šatami. Tento rok si zaobstarajte pokojne aj zdobené. Oxfordky, Iron Fist, www.topankovo.sk, 58,90 Eur.
2. Káro Už dávno nie je výsadou farmárov a objavuje sa na tých najprestížnejších módnych prehliadkach. Pre tých menej odvážnych je košeľa tou správnou voľbou a ak si trúfate, pokojne si zaobstarajte károvaný kabát. Košeľa, F&F, 19 Eur.
3. Čierno-biely kabát, Desigual, cena v predajni **4.** Kárované rukavičky, Reserved, cena v predajni **5.** Eko taška s nápisom Tieto tašky to povedia za teba! Taška shopper – rôzne vzory, www.saxana.sk, 5,90 Eur **6.** Trenčkot Zabudnite na bežový, ten má každý. Tmavomodrá bude kralovať jeseni a kabát v tejto farbe možno kombinovať takmer s čímkoľvek. Tmavomodrý trenčkot, Mango, 59,99 Eur **7.** Vtipné púzdro na iPhone H&M, 4,95 Eur. **8.** Púzdro opica, Paul Frank, 19,90 Eur. **9.** PRIESVITNÝ DÁŽDNÍK, www.topankovo.sk 9,90 Eur. **10.** KOZMETICKÁ VYCHYTÁVKA BB Krém Skin Optimize od JUVENA, 39 Eur. Doprajte si to najlepšie z najlepšieho. Pre tie najnáročnejšie z nás je tu konečne BB krém, ktorý splní všetky očakávania. Je nádherne tónovaný, výživný, luxusne zabalený a dokonca aj omladzujúci.

KULTÚRNE TIPY

PORCIU KULTÚRY VÁM NASERVÍRUJEME AJ V NAŠOM JESENOM ČÍSLE. AKO PREDKRM BY SME ODPORUČILI NIEČO FILMOVÉ, PODÁVANÉ, PODĽA CHUTI S PUKANCAMI. POKRAČOVAŤ MÔŽETE HLAVNÝM DIVADELNÝM CHODOM, PRÍPADNE VÝSTAVOU FOTOGAFIÍ. KONCERTNÝ DEZERT ULAHODÍ UŠIAM A POMÔŽE VÁM ZRELAXOVAŤ SA. DOBRÚ KULTÚRNU CHUŤ.

PRIPRAVIL: IMRO PETRO

22. 9. 2013

KILL HILL

Čierna komédia z dielne Viliama Klimáčka, ktorý si ju sám aj zrežiroval. Aby sa štyria veľmi bohatí manažéri úplne nezbláznili zo svojich obchodov, raz do týždňa odídu na utajené miesto a tam relaxujú pri počítačovej hre. Na obrazovke vraždia, strieľajú a sekajú. Zrazu sa medzi nimi objaví žena so zlatou zbraňou, ktorá akoby vystúpila priamo z počítačovej hry. Vtedy im začne ísť naozaj o život. Absurdná komédia sa mení na thriller, aby všetko nakoniec zmenila prekvapivá pointa. Hra mala svetovú premiéru v novembri 2012 vo Viedni, v Bratislavskom GUaGU ju presne „ušili na telá“ našim domácim hercom.

10. 10. 2013

KANDIDÁT

Do kín mieri ďalší česko-slovenský film. Opäť šedý priemer, povieť si. V tomto prípade si však tvorcovia dali záležať. Minimálne na traileri, ktorý vyzerá veľmi lákavo. Motívom filmu je román M. Hečka a M. Havrana „Kandidát – denníky z odpočívania“. Dej sa odohráva počas prezidentskej kampane a dvaja odpočúvači sledujú majiteľa reklamnej agentúry Adama Lamberta (Marek Majeský). Ten má za úlohu pomôcť prezidentskému kandidátovi Petrovi Potožňovi získať vo voľbách dve až tri percentá, aby oslabil pozíciu opozičných kandidátov. Lambert však nechce prehrať. Kandidát je politickou fraškou, smutno-smiešnym zobrazením toho, čo sa u nás udialo, deje a môže udiat.

1.11. 2013 – marec 2014

50. ROKY. SLOVENSKO VO FOTOGRAFII

Napriek tomu, že umelecká fotografia a v podstate aj celé umenie 50. rokov trpelo vtedajším režimom, dokumentárna fotografia dosiahla pozoruhodné výsledky. Výstava v dvoch tematických celkoch predstaví dva obrazy vtedajšieho života na Slovensku – oficiálny obraz s propagandou a ideologickými obmedzeniami a obraz skutočnosti, ako ho zachytili autori – bez obmedzenia. Návštevníkom sa predstaví epocha budovania socialistickej spoločnosti a taktiež „únikové“ stratégie autorov, ktorí sa snažili od režimu odpútať. To sa im darilo pri tvorbe vidieckeho žánru, folklorizmu. Pozrieť sa budete môcť aj na doteraz prakticky neznámu časť tvorby Karola Kállaya, ale aj Viliama Malíka či Ladislava Csádera.

6. 11. 2013

SUBMOTION ORCHESTRA

Submotion Orchestra, šiestica muzikantov, ktorej kraluje speváčka Ruby Woods, pochádza z britského Leedsu. Toto prekvapenie britskej dubstepovej scény príde v novembri do Ateliéru Babylon. Ak máte radi prelínanie hudobných štýlov a veľmi počúvateľnú kombináciu moderného dubstepu, jazzu a mediatačných hudobných prvkov, určite sa vyberte na koncert. Veľmi dobre charakterizuje kapelu odpoveď bubeníka Tommyho Evansa na otázku, či ľudia zvyknú na ich koncertoch tancovať. „Záleží na tom, ako to berie poslucháč – je to tanečná hudba, keď ju takú chceš. Keď to chceš brať ako jazz, je to jazz.“

10. 10. 2013

PORTRÉTY ROBERTA WILSONA

Do SNG prichádza high-tech výstava Američana Roberta Wilsona – avantgardného umelca, divadelného režiséra a inscenátora. V Bratislave sa bude prezentovať svojimi dielami zo série VOOM Portraits. Ide o videoportréty slávnych osobností, ako napríklad Brad Pitt, Steve Buscemi, Robert Downey Jr. alebo princezná Caroline z Monaca, ale aj o rôzne zvieratá ako pumy a snežné sovy. Jednotlivé portréty sa „fotili“ horizontálne aj vertikálne a ich trvanie je od tridsiatich sekúnd do dvadsiatich minút. Wilson navádzal svojich modelov, aby nemysleli na nič a svoj pohyb obmedzili na minimum. Neviete si to predstaviť? Zamierte do galérie!

14.11.2013

WOLF OF WALLSTREET

Spolupráca geniálnej dvojky – režiséra Martina Scorseseho a herca Leonarda DiCapria má piate pokračovanie. Po Gangoch New Yorku, Letcovi, Prekliatom ostrove a Na druhej strane sa každý filmový fanúšik pripravuje na novembrovú premiéru Vlka z Wallstreet. Autobiografický príbeh rozpráva o finančníkovi Jorfanovi Belfortovi, ktorý v deväťdesiatych rokoch založil miliónovú investičnú spoločnosť Stratton Oakmont. Jeho obchodovanie ale nebolo úplne legálne, začo si odsedel 22 mesiacov vo väzení. Prichystajte sa na výstredný a neuveriteľný príbeh maktléra s bláznivým pracovným aj súkromným životom, ktorý začínal ako predavač talianskej zmrzliny.

KOMENTÁR

CHVÁLA POMALOSTI,

ELENA HRADISKÁ/PEDAGÓG FM

dve slová, ktoré v dobe, keď sa snažíme všetko robiť rýchlejšie a rýchlosť je výzva, ktorú treba prijať, znejú provokatívne. Chceme nielen rýchly internet, rýchle auto, rýchlu kariéru, ale rýchle výsledky vo všetkom, čo robíme. Pomalosť nás privádza k zúrivosti. Všetko, čo sa nám

postaví do cesty, čo nás spomaľuje, aby sme dosiahli to, čo chceme a kedy chceme, je našim nepriateľom. Zrýchľovanie v osobnom živote odďaľuje rozmyšľanie o sebe, pre rýchlosť niet času na meditáciu, hlboké zamyslenie. Zabúdame, že nemá zmysel zrýchľovať len preto, že môžeme, alebo preto, že si myslíme, že musíme. Vo svete stále viac rozšírená filozofia pomalosti upozorňuje na často neurotický vzťah k času - nie my ním vládžeme, ale on nami a my sa len bezmocne dívame, ako všetko okolo nás letí. Slovička stihnúť, stíhať, nestíhať sa definitívne stali súčasťou každodenného slovníka. Deň už nedelíme na pracovný a voľný čas, zrýchľujeme a snažíme sa naplniť 24 hodín, veď aj obchody sú otvorené nepretržite, mnohé služby fungujú rovnako, médiá sledujeme kedykoľvek a kdekoľvek, pracujeme

v noci. Narýchlo listujeme knihy, články, odporúčania odborníkov, ktoré sľubujú naučiť nás, ako urobiť viac a rýchlejšie. Cieľom však nie je robiť všetko rýchlejšie, ale robiť veci s primeranou rýchlosťou. Tajomstvo je v rovnováhe – robiť niekedy rýchlo a niekedy pomaly. Zvoliť si tempo, v ktorom sme šťastní. Život v zhone sa stáva povrchným, všetko, čo má skutočný zmysel, potrebuje svoj čas. V rýchlosti sa prestávame tešiť na niečo a nedokážeme sa radowať, keď sa to stane. Pomalšie často znamená hodnotnejšie. Heslom je robiť veci poriadne, premyslene a mať z nich radosť, oslobodiť sa od neustáleho naháňania. Mať čas pod kontrolou je cesta, ako byť uvoľnenejší, produktívnejší aj tvorivejší. Nie čas, ale efektivita toho, čo robíme, je dôležitá. Nech sa vám darí robiť to, čo považujete za zmysluplné, a tak, aby ste z toho mali radosť!

WALTER SCHNITZELSSON: DALI SME SI ZÁLEŽAŤ, ABY NOVÉ CD NEBOLA NUDA

TEXT: MARTIN KUXO

FOTO: MARIKA TONBOGIRL MAJOROVÁ

HRALI NA HLAVNEJ STANICI V BRATISLAVE, PREDSKAKOVALI PETEOVI DOHERTYMU A TERAZ PRICHÁDZAJÚ S NOVÝM ALBUMOM. FRONTMAN KAPELY WALTER SCHNITZELSSON JOZEF REZNÍK PREZRADIL NIELEN O HISTÓRII KAPELY, ALE AJ PRIPRAVOVANOM CD.

URČITE SA ŤA TO KAŽDÝ PÝTA, ALE PREDSA – AKO VZNIKOL NÁZOV WALTER SCHNITZELSSON?

Máš pravdu, toto je otázka, ktorú sa nás pýta asi naozaj každý. Nebudem fintiť, poviem pravdu, vzniklo to v starom budháci ako moje alter ego, pretože sme si vymýšľali švédске mená, no, sa-

mozrejme, s mojím priezviskom to bolo úplne jasné (smiech).

AKO STE SA DALI DOKOPY? KAŽDÝ Z VÁS STE Z INEJ ČASTI SLOVENSKA. Poznáme sa už dlhšie, mali sme každý iné kapely. S Jakubom sa poznám asi od šestnástich, keď ma oslovil v školskej

jedálni s táckou v ruke, na tácke čevabčiči a zemiaky, snažil sa ma presvedčiť, nech hrám v ich kapele, a tak sa to nejako začalo. S Mirom sa poznáme z jednej súťaže kapiel, kde skončil tesne za nami (smiech). Ale stretli sme sa v Bratislave. Keď som hľadal bubeníka, ako sčista-jasna

sa do toho priplietol Jakub. Odkedy je kapele, viem všetko o autách a motorkách, pretože Jakub je veľký profík, čo sa tohto týka... akurát mu chýba už len vodičský preukaz.

AKO SI SA DOSTAL KU GITARE A SPEVU?

Gitara u mňa začala skôr. Hral som najskôr klasiku, ale myslím si, že som bol asi najhorší žiak v celej histórii základnej umeleckej školy (smiech). Spev prišiel neskôr ako z núdze cnosť. Musel som, lebo v kapele nik iný

spievať nemohol, keďže sme na začiatku boli iba dvaja – bubny a gitara, klasicky two man band (úsmev).

POČUŤ Z VÁS BLUES, ROCK N ROLL, INDIE AJ TROCHU PUNKU. KAŽDÝ Z ČLENOV VYRASTAL NA NIEČOM INOM ALEBO MÁTE MULTIŽÁNROVÉ CHŮTKY? ČO POČÚVAŠ, POVEDZME, V AUTE?

Tak napríklad ja mám v aute CD Petra Nagya (výberovku 20 rokov 20 hitov) kúpila mi ho mama, mám k nemu špeciálny vzťah. Ale okrem toho milujem hudbu všetkých žánrov, rozlišujem iba dobrú a zlú, je jedno, či to je country alebo hip hop. Jakub auto zatiaľ nemá, ale keď si kúpi vysnívanú Babettu, ktorú chce, blázon, parkovať v koči-kárni, tak som si istý, že si do iPodu dá plno punku, to je jeho. Mirko je v skutočnosti exotický bubeník, takže on si ide skôr balkán, latino.

PRVÝKRÁT STE VSTÚPILI DO UŠÍ VE-REJNOSTI VĎAKA PROJEKTU HUDBA MESTA. AKÉ BOLI POCITY, KEĎ STE ZISTILI, ŽE MÁTE HRAŤ NA STANICI? Oslovili nás z Hudby mesta, či by sme do toho nešli. Vidina toho, že na chvíľu ovládneme verejný priestor, bola lákavá. Vtedy projekt začínal, takže sme mali na výber veľa miest. Hlavnú stanicu v Bratislave všetci dobre poznáme, keďže sme všetci CP-čkári a strávili sme v tých priestoroch pár chvíľ života. Nakoniec to bol celkom punk, ale našťastie v poslednej chvíli, keď už sa zdalo, že všetko je stratené, prišla nás ochrániť Polícia SR. Nakoniec všetko dobre dopadlo.

AKO FUNGOVAL WALTER SCHNITZELSSON PREDTÝM?

Kapela najskôr vznikla ako two man band (gitara a bicie) a hrali sme asi rok. Počas toho sme stihli turné s Parou. Keďže sme im v tej dobe robili aj technikov, tak nás zobrali a bolo to od nich super gesto a chcel by som im takto poďakovať. Keď odišiel bubeník, tak sme sa rozpadli a ostal som sám, bola to celkom vtipná situácia (smiech). No a ďalšiu etapu skupiny už poznáte.

TRI SONGY Z EP-ČKA SME SI UŽ NAPOČÚVALI. ČO ZAUJÍMAVÉ NÁJ-DEME NA NOVOM ALBUME?

Oukej, tak prezradím trochu o novom albume. Veľmi sme sa inšpirovali slovenskými kapelami. Keď sme cestovali po koncertoch, všimli sme si, že aj bubeníci môžu spievať šansón alebo, že aj vlastných kamošov možno vyhnat z koncertu, ak hráš moc dlhý playlist alebo hráš v Kabát revival (smiech). Inak album vnímam ako veľmi pestrý, dali sme si naozaj záležať na tom, aby to nebola nuda. Viac neprezradím. Len dodám, že čoskoro bude vonku veľmi očakávaný klip k skladbe This Night's Fever a keďže sme my zas nezvládli natáčať, tak nám ho natočili naši fans a kamoši a pridali k tomu nejaké zaujímavé pohyby. Je sa na čo tešiť.

KTO SA POSTARAL O PRODUKCIU ALBUMU?

Pôvodne sme chceli osloviť osvedčené mená slovenskej pop music, ale Peťo Nagy nakoniec nemal čas, tak nám ho produkoval náš dobrý kamarát Juraj „Medved“ Marikovič, člen skupiny Para a Bad Karma Boy. Nahrávali sme v štúdiu FatMusic.

MÔŽEME SA TEŠIŤ NA ZAUJÍMAVÝCH HOSTÍ ČI NETRADIČNÉ COVER VERZIE?

Tak na hosťovačku sme si prizvali pár hudobníkov, ktorí nám zvukovo spestrili dosku. Najviac sme sa tešili z tuby a dobra. Takisto husle, klavírky, jednoducho všetko možné, čo na našom obvyklom koncerte nebudete počuť. Ako jediná hostka sa predstavila žena, vokalistka s tajomnou prezývkou Emanuela. Z tohto featu som sa tesil asi najviac, keďže ide o veľmi netradičný song od skupiny Walter Schnitzelsson. Čo sa týka coveru, niečo sme si pre vás prichystali, ale o tom je ešte skoro. Prezradím že pôjde o jednu známu slovenskú skupinu, ktorá pripravuje celé hosťovacie CD s rôznymi známymi skupinami zo slovenskej scény.

EŠTE STÁLE NEZVAŽUJETE SPIEVAŤ PO SLOVENSKY?

Toto sa ma stále pýta Branči Kováč, ale poviem, že áno, uva-

žujeme, ale nič preto nerobíme (úsmev). Celé CD je v angličtine a nemali sme pocit, že by sme ho museli robiť v slovenčine. Myslím si, že ľudia si pomaly zvykajú, že z éteru nepočuť len slovenčinu. U nás je to tak, keď máme chuť niečo ľuďom cez našu hudbu povedať, chceme to povedať čo najviac ľuďom a angličtina je spôsob.

AKÉ TO BOLO PREDSKAKOVAŤ DOHERTYMU? A ČO POVEDAL DOHERTY NA VÁS?

Bolo to ako prechádzka po Dúbravke – rôzne „zboží“ (úsmev), tiež trochu stres, pretože mi asi dva dni pred tým úplne odišiel hlas. Ale spoznal som rôzne triky a pomôcky z lekárne, ktoré to, našťastie, zaspievali za mňa. Celý ten dvojkonzert bol vlastne trochu špeciálny, pretože nášho basáka úplne nahradila tuba a Mirko hral iba exoticky, na rytmičáku. Veľmi príjemná skúsenosť. A s Petom sme sa stretli vlastne až po druhom koncerte, pretože v prvý deň sa stratili v Dúbravke. Po prvom koncerte mi vzal môj gitarový efekt aj s káblom, ale produkcia to, našťastie, stihla doniesť z hotela, tak som odohral aj druhý koncert. No a aby som nezabudol, Pete bol úplne užasnutý. Povedal, že keď nás počul, tak mal chuť skončiť s hudbou, rozpustiť Babyshambles a vyplakal sa Baratovi na ramene, ale pravda je, že nás ani nevidel hrať (smiech). Z nášho stretnutia mám veľa zážitkov, ale málo spomienok – nočný život prináša veľa nástrah a ráno som sa zobudil s pek-nou opicou a opitou frajerkou. Ale podpísal mi gitaru, na ktorej dva dni hral.

HUDOBNÝ SEN DO (BLÍZKEJ) BUDÚCNOSTI – S KTOROU KAPELOU ALEBO NA KTOROM FESTIVALE BY STE SI CHCELI ZAHRAŤ.

Vieš, keby mi zavolať teraz Robko Kazík, či ideme s ním, tak to beriem. Bola by aspoň zábava (a kopec frťanov). V podstate s hocikým, kto by za to stál, ale čo sa týka festivalov a miest, tých vysnívaných by bolo viac. V každom prípade by sme šli radi tam, kde sme ešte neboli, takže ešte nám ostáva tak Glastonbury (smiech). *Like*

TEXT: JANA GEMERANOVÁ
FOTO: INTERNET

BALLA V MENE OTCA

Názov knihy V mene otca vydaná vydavateľstvom KK Bagalu vo mne v prvom momente vyvolala dojem, že bude mať niečo spoločné s náboženstvom, s vierou v boha. Hneď prvé strany ma vyviedli z omylu. ...Sedel som na studenom igelite, ktorým bola prikrytá biela posteľ v ordinácii, vták mi visel, gule spočívajú v lekárovej dlani. Poťažkával ich. „A možno“ mrmľal, „možno máme šťastie a budeš nakoniec impotentný. Tomu by nasvedčovalo, že jedno vajce je akési nedovyvinuté...“

akoby vtiahnuté... utiahnuté, drobné, zlaté nežné vajíčko.“ Mykol ma za gule a vrazil mi facku: „Ty nejeb, rozumel si? Reflexívne som ho kopol do tváre. Bol to skôr kŕč, nie agresívna odvetá. Rýchlo som si vytiahol spodky a zmizol z ordinácie....“

Autor rozpráva o svojom zbabelom živote, nepodarených synoch, manželke, ktorá časom prišla o rozum, o svojom vzťahu s rodičmi a bratom. Rodina ho nezaujíma, aj keď vždy po

nej túžil. Zaujímajú ho iné ženy, rád chodí do práce, kde s nimi flirtuje a kde má pokoj od rodiny. Keď je doma, zalezie do garáže. Personalizované rozprávanie autora-otca je chladné, pragmatické, cynické až kruté. ...Nechápem, prečo by som mal niekoho uprednostňovať iba preto, lebo je to môj syn. V poriadku, nezabijem ho. Ale to je všetko. Je to pre mňa cudzí človek. Seriem na sentiment, zvysoka seriem. Roky som synov nevidel, roky sme sa nezhovárali, všetko, čo bolo, vybledlo, zmizlo, vyparilo sa, je fuč. Možno sa na mňa podobajú, ale to je hodnota? Kolkým sa ja podobám!...

Tuší, že zlyhal, ale svedomie si nespýta. Aj keď opustil rodinu kvôli inej a nechal synov doopatrovať ťažko chorú umierajúcu matku v ním postavenom sfušovanom dome. Myslí si, že chladný prístup k synom je normálny, chlapský, lebo sám mal taký s otcom. Spomína, ako žili. V šope, kde okrem kuchárskej knihy v maďarčine žiadnu inú nemali a mama varila stále to isté, väčšinou fazuľovú polievku. Neistotu, či myslí a koná správne, často vyjadruje otázkou. ...Cítil som sa v úlohe syna doma. Zvládal som tú rolu. Ale vo vzťahu s mojimi synmi sa cítim zle. Súhrnne viem toľko povedať, že úloha rodiča ma postihla príliš skoro. Alebo synovia nie sú vhodnými synmi. Nie sú to tí správni synovia? Je to takto: moji synovia nevedia byť

synmi....Synovia ho nemali radi. Najmä mladší.

Manželstvo mu nevyhovovalo, ale zároveň nechcel, aby sa rozpadlo. Jeho predstava o šťastnej rodine bola nereálna. ...Naozaj, šlo mi predovšetkým o pokoj. Veľmi by sa mi páčilo, keby to bolo takto: žena je doma, stará sa o deti, nič nehovorí, nič mi nevyčíta, ničoho sa nedožaduje a ja chodím do práce, tam mi je dobre, a potom, po príjemne strávenom dni v príjemnom kolektíve, po drobných avantúrach idem domov, kde ona čaká, na nič sa nepýta, položí na stôl večeru, chlapi sa hrajú v izbe, nazriem tam, vydržím tú chvíľu trápnoti, lebo, jasné, nemáme si čo povedať, ale čo má byť? Žiaden z mojich kamarátov na Fatranskej ulici sa s otcom nezhováral. Len prijímali pokyny a referovali o plnení úloh. Tak to šlo dokola. Naši otcovia... starnutí zničení chlapi...rolníci, robotníci, opilci...to bolo normálne! Ešte dnes, keď vidím budovateľské filmy, prichádza mi zle. Tam vidno našich otcov. Ako vyzerali? Čo im to zožieralo ksichty? Aká lepra? Nejaké všeobecné socialistické kiahne? Kožná choroba režimu?

Novela V mene otca je napriek svojmu nevelkému rozsahu považovaná za generičný román. Autor Balla bol za ňu ocenený prestížnou literárnou cenou Anasoft litera 2012.

KOMENTÁR
PRAVDA V PRAVDE?
MONIKA SOBEKOVÁ MAJKOVÁ

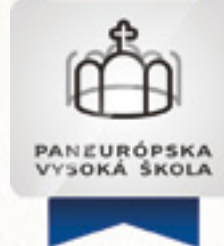
PEDAGÓG FEP

Minule som si otvorila Pravdu a asi to tak malo byť, že z jednej strany na mňa mrkali dva články hovoriace o polarizácii bohatstva. Tento problém isto netrápí iba našu krajinu, ibaže my sme akísi pasívni a tvárime sa, akoby sa nás to netýkalo. Možno väčšina tie články preskočí, pretože nad názvami zakrúti hlavou a už ďalej vlastne ani nepotrebuje čítať... a keď aj prečíta povie si, že tak to je a to už nezmeníme.

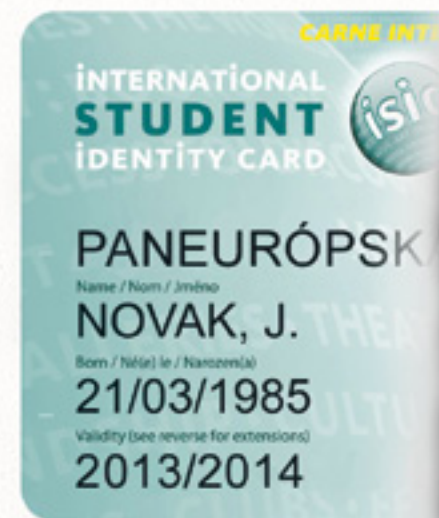
Prvý článok bol o bankárovi, ktorý zarobil za jeden rok na Slovensku dva milióny eur. Druhý článok bol o tridsaťročnom Milanovi, ktorý žije z pár eur mesačne, ale veľmi by chcel byť učiteľom. Hrá v amatérskom divadle, pomáha deťom z osady učiť sa, no sám má dokončenú iba základnú školu, keď začal študovať strednú pedagogickú pre nedostatok

peňazí ju nemohol dokončiť. Verí však, že sa mu to raz podarí.

O bohatom bankárovi tam nebolo napísané nič, nechceli ho menovať, pochopteľné... O chudobnom Milanovi všetko, jeho sny, túžby aj pocity. Polarizácia bohatstva nás delí na dva tábory, čím ďalej, tým viac od seba vzdialené. Keď sme na opačnej strane, zdá sa nám, že len ťažko dokážeme pomôcť tým na druhom konci. Myslíme si, že to je osud, že to tak má byť. Ale často sa mýlime...

Využi výhody študentských kariet na pôde PEVŠ!

UNIVERZITNÝ PREUKAZ ŠTUDENTA ISIC (denné štúdium) alebo EURO26 (externé štúdium)

Všetky výhody internej karty PEVŠ
+ zľavy na celom Slovensku a vo svete.

Viac informácií na www.isic.sk
a www.euro26.sk.

Cena **ISIC** na akademický rok 2013/14
je **25 EUR**.

Cena **EURO26** na akademický rok 2013/14
je **24 EUR**.

INTERNÝ PREUKAZ študenta PEVŠ

služi na osobnú identifikáciu totožnosti:

- expresné načítanie osobných informácií z UIS na študijnom oddelení

a zabezpečí ti voľný vstup:

- na parkovisko
- vstup do budovy školy
- na dekanát

* do knižníc PEVŠ (+ tlač a kopírovanie)
a do Univerzitnej knižnice v Bratislave

Zvýhodnená cena interného preukazu pre
študentov PEVŠ v akademickom roku 2013/14
je len

10 EUR

Požiadaj o výrobu študentského preukazu mailom na adrese preukaz@paneurouni.com.
Viac informácií na www.paneurouni.com v sekcii študentské karty.

LIKE LAJKUJE...

Do nášho vzdelávacieho web-techu sme si vybrali vzdelaných a úspešných mladých podnikateľov zo Slovenska. Ak chcete nabrať motiváciu a nechať sa inšpirovať, začnite ich sledovať na webe.

FB. **facebook.com/tbella**
Tomáš Bella prináša množstvo informácií zo sveta médií. Tie nadobúdal v denníku SME, pri učení na PEVŠ, ale aj pri zakladaní Piano Media, prvej platobnej brány na slovenskom webe.

Web. **blog.truban.sk**
Blog Michala Trubana, šéfa WebSupport, ktorý už na strednej plánoval vlastný biznis. Preto sa snaží pomáhať mladým startupistom. Hľadajte ho aj na FB a Twitteri. Okrem iného je fanúšik behania a triatlonov.

FB. **facebook.com/michal.mesko**
Majiteľ najznámejšieho internetového kníhkupectva Martinus a zakladateľ stránky referaty.sk. Jeden z najmladších a najúspešnejších podnikateľov u nás. Príspevky ako inak o kníhkupectve ale aj o behaní s tímom M.R.C.I.N.A.

Web. **turek.co/**
Blog Rasta Tureka, zakladateľa slovenského startupu SynopsiTV. Za pozornosť určite stojí aj jeho Twitter a FB. V jeho príspevkoch sa objavujú veľmi zaujímavé štatistiky, ktoré vytvára sám, napríklad pri najímaní nových ľudí do firmy.

APPKY_LIKE

S MOBILMI SA NEMUSÍME LEN HRAŤ, PRELIEZAŤ SOCIÁLNE SIETE A V NEPOSLEDNOM RADE TELEFONOVAŤ. NIE NADARMO SA NOVÉ ZARIADENIA OZNAČUJÚ AKO CHYTRÉ TELEFÓNY. S PRAVOU SOFTWAREVOU VÝBAVOU MÔŽETE BYŤ O NIEČO CHYTREJŠÍ AJ VY.

DUOLINGO

Sedenie nad knihami vás nebaví, čas na jazykovku nemáte, a napriek tomu sa chcete zdokonaľiť v cudzích jazykoch? K získaniu alebo oprášeniu jazykových vedomostí by vám mohla pomôcť appka Duolingo. Síce vás nenaučí dokonalej plynulej nemčine (francúzštine, taliančine, španielčine alebo portugalčine), zato vám určite vyrysuje slovnú zásobu a základnú gramatiku. V jednoduchej hre prekladáte vety z angličtiny do požadovaného jazyka a naopak, doplňujete chýbajúce slová, vyberáte správny preklad a počúvate cudziu (aj keď strojovú) reč. Menší háčik môže byť v tom, že základným jazykom Duolinga je angličtina. Z nevýhody sa však stáva výhoda a vy si precvičíte hneď dva jazyky. Plňte každodenné lekcie, sledujte svoj progres a súperite s priateľmi. Čerešničkou na torte je vaša účasť na prekladaní reálnych internetových stránok.

TED

TED je skratka anglického Technology Entertainment Design. Ide o americkú neziskovku, ktorá od roku 1990 organizuje v Kalifornii konferenciu s prestížnymi spíkrami z celého sveta. Tí majú 18 minút, aby predniesli svoje názory, postrehy alebo objasnili problém zo svojho odboru. Heslo konferencie TED je „Ideas worth spreading“, čiže myšlienky hodné šírenia. Konferencia sa stala za krátky čas svetovým fenoménom a po celom svete (aj v Bratislave) vznikajú nezávislé TEDx konferencie. Videá z konferencie sa voľne šíria a vďaka dobrovoľníkom sa prekladajú do mnohých jazykov. V aplikácii TED nájdete množstvo zaujímavých prednášok s kvalitným vyhľadávaním, či už podľa dátumu pridania, témy, alebo počtu videí. Ak teda hľadáte originalitu, inšpiráciu alebo trénujete rečnícky prejav, sledujte tých najlepších pomocou appky TED.

POCKET

Appka pre každého, koho prehliadač trpí pod váhou dvadsiatich otvorených webových kariet a okien. Pre tých, ktorí si radi čítajú články znova a znova. Pre majiteľov tabletov a čítačiek, ktorý si načítajú stránky na wifi, a potom si ich čítajú offline. Pocket je aj pre užívateľov prehliadaču Google Chrome. Ide o vylepšenú starú aplikáciu Read It Later (prečítaj neskôr), ktorej názov hovorí za všetko. Vo veľmi peknom a čistom grafickom dizajne sa jednoducho dostanete k prehľadnému zoznamu uložených stránok. Aplikácia tiež načítava obrázky a videá. Jednotlivé uložené stránky si môžete následne roztriediť podľa tagov a jednoducho v nich vyhľadávať. Pre zanietených čitateľov ako stvorené a dostupné pre Android aj iOS.

TEXT: IMRO PETRO

GADGETY

TEXT: IMRO PETRO

SPÍME AJ POSEDIÁČKY

Väčšie okno v rozvrhu? Ťažké ráno po ťažkej noci? Alebo len chuť si trochu pospať po dobrom obede? V škole by to mohol byť problém, ten ale rieši pštrosí vankúš (Ostrich Pillow). Nevyzerá síce ani ako vankúš, ani ako pštros, ale zaručuje vám pohodlie pri oddychu. Je naplnený dutým vláknom a polystyrénovými guľôčkami, ktoré sú bežnou náplňou klasických vankúšov. Ak vás premôže únava, nestrkajte hlavu do piesku, ale strčte ju do vankúša. Ten stlmí okolité ruchy, akými môžu byť posmešky okoloidúcich, z vašej divnej vychytávky. Štúdie vravia, že aj dvadsať minút spánku dokáže zvýšiť produktivitu človeka o 30 %. Platí to aj pre vás? To sa za zhruba 70 eur oplatí, nie?

PROJEKTOR VO VRECKU

Chcete ukázať fotky z dovolenky naozaj všetkým? Na malom displeji mobilu alebo notebooku to nie je ono. Optoma PK320 so svojimi rozmermi 120 x 70 x 30 mm je len o niečo väčšia ako nové chytré telefóny. Malé rozmery, malý výkon poviete si, ale aj malý projektor vie premietiť slušné divadlo. Prezentáciu alebo fotky si nahráte cez micro USB kábel do vnútornej pamäte (1GB) alebo na microSD kartu. Pripojíte sa k nemu napríklad cez mini HDMI kábel a ponúkne vám obraz v rozlíšení WVGA 854 x 480 pixelov. Vstavané reproduktory sú samozrejmosťou, prípadne si pre lepšie audio dokúpite kvalitnejšie externé. Vrecko sa vám zataží o smiešnych 250 g a batéria vydrží 90 minút. To vystačí na zopár fotografických alebo seriálových epizód.

PROBLÉM S POZNÁMKAMI VYRIEŠENÝ

Pri pohľade na spolužiakov v aule plnej počítačov by len málokto tipoval, že budúcnosť je v papieri a pere. Pre nás, ktorí neholdujeme klávesniciam, je Livescribe. Úžasná vecička, v ktorej je ukrytá kamera, reproduktor, mikrofón a displej a ešte stále sa pohodlne drží v ruke ako pero. Ešte stále neviete, čo je na ňom čarovné. Vie zaznamenávať zvuk a spájať si ho s napísaným textom. Ak ste teda na prednáške a učiteľ povie náhodou vtip, vy si napíšete slovo „vtip“ a po skončení prednášky a kliknutí na toto slovo, si ho pero nájde vo svojej pamäti a pustí vám ho. Zvuk nahráva permanentne a poznámky píšete na špeciálny papier s „pamätovými“ bodmi, ktoré pero sníma. Pero ako stvorené pre študentov na prednášky.

WEB INŠPIRÁCIE

RUBRIKA WEBTECH SA V NAŠOM JESENNO M ČÍSLE NESIE V ZNAMENÍ VZDELÁVANIA. PRETO SME PRE VÁS PRIPRAVILI WEBINŠPIRÁCIE, KTORÉ VÁM, S MENŠOU SNAHOU, NAKOPNÚ A OTVORIA MYSEL. VŽDY MÁME NA SEBE ČO VYLEPŠOVAŤ A PRI VEDOMOSTIACH TO PLATÍ DVOJNÁSOBNE. PRACUJTE NA SEBE!

CHALLENGEST

Kto nadáva, že slovenské projekty nemôžu byť svetové, zaujímavé a cool, je na omyle. Potvrdzuje to zaujímavý projekt Challengest. Ide svojím spôsobom o sociálnu sieť, ktorá je podľa zakladateľa Andreja Wintera niekde medzi príliš osobným Facebookom a príliš pracovným LinkedInom. Po registrácii vás čakajú výzvy, kde môžete v rôznych oblastiach otestovať svoje vedomosti a ešte aj získať odmenu. Tie bývajú pestré. Môže ísť o stáž, možnosť realizácie svojho projektu alebo aj vecné ceny. Challengest doposiaľ spolupracovali s viacerými firmami, z ktorých môžeme spomenúť Dell, Eset, Heineken alebo Poštovú banku. Hlavnou snahou projektu je prepojiť študentov s firmami a ukázať im, ako to bežne v praxi funguje. Klikajte na challengest.com a prijmite výzvu!

KOMENTÁR LETNÍ ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ MIRKA ZELINSKÉHO MIROSLAV ZELINSKÝ/PEDAGÓG FM

Jeden má koukat, aby byl. A když kouká, aby byl, a je, tak má bejt to, co je, a ne to, co není, jak tomu v mnoha případech je! Tak pravil, aspoň přibližně, před deseti lety jeden velký český klaun, pořad

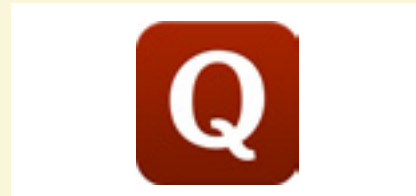

KHANACADEMY

Každý má nárok na kvalitné vzdelávanie zadarmo. A hlavne tí, ktorí majú internet. Myšlienka Khan academy vznikla v roku 2004, keď Salman Khan, absolvent MIT a Harvardu, doučoval svoju sesternicu cez internet matematiku. Keď o doučovanie prejavilo záujem viac ľudí, Khan sa rozhodol posilať svoje videá na Youtube. Videá boli natoľko úspešné, že dal výpoveď a začal sa naplno venovať vzdelávaniu. Najprv sa projekt zameriaval na matematiku, dnes už na ňom nájdete aj biológiu, fyziku, dejepis alebo spoločenské vedy. Dôvod, prečo je Khan Academy taká úspešná je osobitý výklad Salmana Khana. Je veľmi prehľadný, ľahko pochopiteľný a zároveň príjemný a plný humoru. Ich dĺžka nezvykne presiahnuť 10 minút. Ak by ste si náhodou nevedeli poradiť so štatistikou, chceli si prejsť základy informatiky, základy financií alebo si len rozšíriť vedomosti, zamierte na khanacademy.org prípadne khanovaskola.cz (oficiálne preložené videá) a zaradte sa k šiestim miliónom užívateľov, ktorí mesačne navštevujú virtuálnu Khan Academy.

známý, jak doufám, i tady na Slovensku... Prožil jsem léto docela bohaté na podněty široce, ale i úzce kulturní, či kulturně vázané – italské pivo, bavorské divadlo, australský rocker, tuniský zpěvák, švýcarský kontrabasista, polská zpěvačka, americký doyen soudobé hudby naživo ve čtyřhodinovém koncertu a ještě bych si na něco vzpomněl, ale nechci vypadat jako kulturní požerák, kterým nejsem.

Dal jsem i tělu, co jeho jest, a hodlám v tom pokračovat, arcíže, nebude-li ono samo proti... Snažil jsem se taky, aby ke mně nedotekla zapáchající česká politická mizérie, obzvláště ne ta prezidentská. A dělal jsem to tak pečlivě, že jsem si nevšiml, že stojím po kolena v jiné..., ale dosti o provaze oběšenčově ve vlastním domě jeho sebepoškození. Co jsem to ještě... Jo, ověřil jsem si, že výbornou

QUORA

Každý poznáme internetové fóra, plné mudrlantov, vševědkov a grafomanov, ktoré sú miestom nezmýslných slovných prestreliek. Quora je iná. Je to stránka, ktorá vám dá pocit, že na vašom názore záleží. Ak máte otázky, pýtajte sa na stránke quora.com alebo vyhľadávajte otázky a odpovede, ktoré vás zaujímajú. Dalo by sa povedať, že vývojári zobrali to najlepšie z viacerých sociálnych sietí, prepojili to s dobre známou internetovou encyklopédiou Wikipédia a Quora bola na svete. Združené otázky a odpovede stránka triedi, hodnotí a organizuje k čo najefektívnejšiemu výsledku pri odpovedi. Najlepšie odpovede sú väčšinou priamo od renomovaných odborníkov a cez Quoru komunikujú aj mnohé významné osobnosti. Neváhajte sa preto pýtať! A môžete sa dozvedieť napríklad to, či sa patrí obliehať tanier v reštaurácii a na otázku, čo je najlepší liek na rannú opicu vám odpovie osobne Ashton Kutcher.

metodou ku pozvednutí třeba i vlastního sebevědomí a zájmu o literaturu je její hlasité předčítání. Jeden sice nemůže být nikdy dost opatrný při volbě publika, ale koneckonců pořád tu je onen čudlík on/off, leckde už i hlasem ovladatelný. Mně se přihodil pravý opak, nechtěl jsem, aby ta kniha o temnotě v několika skotských duších skončila. Po třinácti hodinách ten okamžik nastal a mně to bylo vážně líto. Jsou knihy, které bychom chtěli napsat sami, a první krok k tomuto poznání je, že bychom je aspoň chtěli někomu číst...

A teď tedy ta soutěž na závěr: dosadte do naznačených zájtek konkrétní jména či názvy, odpovědi zasílejte na známou adresu. Každou správně zodpovězenou odměním hodnotnou věcnou cenou. A co že s tím citátem ze začátku? Hmm, tak ještě jednou. Člověk má koukat, aby byl...

NAVRHNI SI KAMIÓN A PRESLÁV SA

AKO NA TO:

1. inšpiruj sa existujúcimi kampaňami na www.adtrucks.eu
2. vyber si tému pre svoj návrh: **Propagácia tvojej krajiny / Produktová reklama**
3. navrhni **dizajn vlastného kamiónu ADTRUCKS**
4. pošli výsledný návrh na adtrucks@adtrucks.eu spolu s popisom, odkiaľ si čerpal inšpiráciu a kontaktnými údajmi do 20.11.2013

ČO ZÍSKAŠ:

Najlepší návrh súťažnej sekcie „Propagácia tvojej krajiny“ bude vyrobený a umiestnený na kamión ADTRUCKS a 6 mesiacov bude brázdiť cesty strednej Európy.

Celkového víťaza vyberie odborná porota a autor víťazného návrhu získa značkový tablet.

viac informácií a pravidiel súťaže nájdete
www.adtrucks.eu

DIZAJNÉRI: ANALÓGOVÉ ČARO

PRIPRAVILA: PAVLA UJMIKOVÁ

Určite ste doma videli čiernobiele fotky vašich rodičov či starých rodičov. No pri vysvetľovaní, ako spomínané fotografie vznikli, ste sa tak trochu stratili, ako aj ja. Všetko skopíruješ do PC a je to tam! Tradičné vyvolávanie fotiek má svoje čaro, ktoré pri dnešnej technológii nenájdete. Preskúmať sa to rozhodli aj naši dizajnéri. S pomocou pedagógov vznikla v našom Mediálnom centre tmavá komora, kde si študenti môžu vyskúšať, ako vznikajú fotografie bez využitia digitálnych technológií. Tak už len zobrať analógové fotoaparáty z povaly a šup na školské zadania. Prinášame vám analógové fotografie študentov dizajnu médií.

01 | Daniel Kontuľ
02 | Patrik Vachalík

NA ZÁVER

AKO NA NOVÝ ROK... ?!

Každý nový školský rok je pre mňa novým začiatkom. Tak, ako na nový rok, sľubujem, že si budem pravidelne plniť svoje povinnosti, robiť domáce úlohy, chodiť na hodiny bez polhodinového omeškania. Ďalej nasledujú veci ako chodenie do fitka minimálne dvakrát týždenne, menej vystrájať a vyhýbať sa zadaným chlapom...

Bol to jeden z tých letných žúrov, práve v magickom dátume, kedy sa mohlo stretnúť naše zdravé jadro. Isté elementy síce chýbali, no vraj to vykompenzujú na ďalšom záťahu. Dúfam. A len tak mimochodom, bolo to presne mesiac po tom, ako mi Onlinista a.k.a. Pán Zadaný zavolať, a tým to celé ukončil. Pre dobro všetkých, ale asi hlavne pre jeho pohodlnosť. Tropická noc, perfektný koncert a vo vzduchu som cítila flirt.

„Hm, ten spevák je chrumkavý,“ zahlásila som.

„Hej, choď za ním,“ žmurkla na mňa Zuz.

„Nemôžem, s niekým sa rozprá...“ ani som tú vetu nestihla dopovedať a už po ňom hádzala ľad, ktorý vybrala zo svojho drinku. Bacardi a kola. Spevák sa trafila do líca a drgla do mňa.

„Prepááááá!“ a nahodila som výraz nahlúplej blondínky. Teda, aspoň som sa o to pokúšala. „Je mi to veľmi ľúto, môžem ťa pozvať na drink?“ Intenzívny očný kontakt zabral, ako aj naliehanie ostatných z partie. Naliate mal expresne rýchlo. Jedna ku jednej.

Rozprávali sme sa iba chvíľku. Vraj to bol jeho prvý koncert ako spevák, mal trénu a vo voľnom čase píše tiež texty. Pár minút po tom, ako sa odišiel venovať ďalším obdivovateľom, mi líder kapely oznámil, že je zadaný. Super. Zadaní chlapi : ja = 2 : 0. Radšej sme zmenili lokál.

Preplnená terasa, kde sa mohol dym krájať, verzus tlačienka za barom. V zmysle hesla, že prísun tekutín je dôležitý, bola naša poloha hneď jasná. Stála som pri Nováčikovi. V ten večer som ho videla prvýkrát. Symptóm, špinavý blond, modré oči, nevinný výraz až pokiaľ...

„Au!“ zhĺkla som a obzrela sa. Za zadok ma štípala práve náš nový anjelik! Pozeral na mňa úplne pokojne, so širokým úsmevom na tvári. A rukou na mojom pozadí. „Mám to urobiť ja tebe?“ spýtala som sa ho svojím flirtovacím tónom.

„Skúsiť to môžeš, ale varujem ťa. Nemusí to dopadnúť dobre.“

„Fajn!“

Schmatla som ho za zadok, on mňa tiež. Oboma rukami. Bol príliš blízko. Cítila som jeho dych. Pery sa nám dotkli a na polhodinu sme obaja boli paralyzovaní.

„Čo je?“ spýtala som sa ho, keď sa mi zdal byť zrazu zvláštny, strnulý.

„Musím ti niečo povedať.“

„Počúvam,“ tušila som, čo ide povedať. Kútikom pier mi mykalo.

„Ja... Mám priateľku,“ vyšlo z neho. Hovoril to ťažko. Chudáčik.

„A?“ nechala som ho, nech sa v tom ešte chvíľku smaží.

„A bývame spolu.“

„To ešte nič neznamená, keď s niekým bývaš. Líbiš ju?“

„Asi áno. Teda, určite áno,“ prikyvoval a mne už bolo naozaj do smiechu.

„Tak čo tu ešte robíš?“

Pozeral sa na mňa ako lev, ktorý predstiera, že je vegetarián.

„Choď za ňou!“ mierne som ním zatriasla.

„Prepáč,“ a dal mi pusku. Na pery.

„To je v poriadku. Dobrú noc,“ otočila som sa a šla si na to pripíť s ostatnými.

Zadaní chlapi : ja = 3 : 0... Čo už.

„Hahaha! To sa ti stalo ako na potvoru!“ bavila sa Nika pred našou prvou hodinou. Obe sme prišli skôr. Predsavzatia zatiaľ plním. Dúfam, že mi to vydrží.

Vitajte v škole! ;-)

TEXT: LUCIA MAKOVÁ

AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE
IN THE SLOVAK REPUBLIC

SLOVAKIA 2014

ZAČNITE SA VZDELÁVAŤ AJ INAK!
MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA
VISION FOR SLOVAKIA
2014 & BEYOND
VÁM DÁ VIAC.

PANEL 1
INCREASING SLOVAKIA'S
COMPETITIVENESS

PANEL 2
INDUSTRY SCENARIOS

PANEL 3
INVESTMENT SCENARIOS

Pre študentov
v cene 100 eur.

22. október 2013
DoubleTree by Hilton Hotel Bratislava

Viac o programe a bližšie informácie nájdete na
www.amcham.sk a **www.forbes.sk**

Strieborní partneri

Bronzoví partneri

Jazykové kurzy v zahraničí pre študentov a dospelých

- > EF má 45 ročné skúsenosti
- > viac ako 40 škôl v 16 krajinách
- > začiatok kurzov každý pondelok
- > úrovne od začiatočníkov až po pokročilých
- > dĺžka kurzu 1 - 52 týždňov
- > voliteľné predmety: marketing, business english, management, cestovný ruch, médiá a iné

Jazykové Pobyty

Štefánikova 19, 811 05 Bratislava

Tel. 02/5245 1175

info@jazykovepobyty.sk

www.ef.com

jazykovepobyty.sk

